

DIALÓG

Kresťanský diskusný mesačník

XVII. ročník ● 5/2024

O B S A H

genezis 4
AKO BOLO
NA POČIATKU
R. Betina

pozdrav spod Tatier 5
SLABOSŤ –
MILOSRDENSTVO
J. Stupka

rozhovor 6
NAJLEPŠIA JE SLUŽBA
SLOVA...
P. Šrankota/J. Tomašovský

okienko D. Nováka 10

téma 13
KONFERENCIA CB
J. Institoris, Š. Evin

zo života 24
ZLOMENINA AKO
PRÍLEŽITOSŤ
E. Bechná

detský kútik 26
I. a R. Topolčanyovci

fotoúvaha 28
SLNKO NA TVÁRI
A. Činčuráková Tipulová

spod orecha 30
VEREJNOPRÁVNE
SLOVENSKO
B. Piatko

RELAX 31

Nová Rada CB zložila svoj sľub. Aj pre mňa ako nového predsedu sa začína životné obdobie, v ktorom budem potrebovať mnoho Božej milosti. A tí, ktorí sa modlite, pošlite prosím nejakú tú prosbu aj za mňa tam hore.
(Milan Mitana, nový predseda RCB)

Časopis Dialóg vychádza s podporou Cirkvi bratskej, ale obsah jednotlivých príspevkov nevyhnutne nevyjadruje duchovné presvedčenia Cirkvi bratskej.

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:
IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2024
Redakčná rada: Juraj Institoris, Tomáš Komsrka, Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko
Čestný člen: Štefan Markus

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, Jazyková úprava: Dagmar Balková
Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko
Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43
Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,
e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk
Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. Zadané do tlače: 14. 5. 2024 Tlač: Alfa print, Martin

Predná strana obálky: J. Institoris: Konferencia CB

EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

MARTA MORAVSKÁ,
CB Kalinovo

NEVIEM...

„Tento štát chráni iba medvede a cigánov“, povedala mi pred istým časom suseda. Dobrá suseda. Chvíľu sme sa rozprávali a ja tuším, koho volila.

Nedávno sme sa vybrali do Bratislavy, zažiť a vypočuť si zhudobnené myšlienky Slavojka Krupu a Janky Nagajovej, inšpirované príbehom Židovky Ester, ktorá sa stala zvláštnym spôsobom kráľovnou..

Pekné to bolo.

V čítanom texte zaznelo:

„Mardochej odkázal Ester: Nemyslí si, že so svojim životom vyviazneš v kráľovskom paláci jediná zo všetkých Židov. Ak budeš v tejto chvíli mlčať, úľava a záchrana príde Židom odinakiaľ, ale ty a tvoja rodina zahyniete. Ktovie, či si nedostala kráľovskú hodnosť pre takú chvíľu, ako je táto...“

Cestou do Bratislavy som videla strechu s veľkým nápisom v ukrajínčine: Chod'te domov!

Aké veľké úsilie na smradľavú správu!

Na východe Slovenska sme videli billboardy s nápismi: Rusko potrebujeme!

Cítim sa bezmocná. A iste nielen ja. Čo zmôžem?!

Nemám významné postavenie, som dôchodkyňa a žijem na dedine.

Keď sedím v čakárni u lekára, počujem všeličo.

Hovorím si, možno je teraz „TÁ CHVÍĽA“.

A tak sa snažím pokojne nesúhlasiť s tým, že nám utečenci berú prácu, že všetci Rómovia sú príživníci..

Niekedy poviem, že keď sa aj medzi Slovákami nájde Sviňa, tak prečo nie aj medzi prisťahovalcami...

Že „schudobniet“ kvôli Ukrajine stojí za to, lebo tým chránime seba.

A tak v duchu dúfam, že ak medzi zúčastnenými sedí niekto z „mlčiacej väčšiny“, tak nabadúce sa vari ozve aj on a zmení svoj status na „ozývajúcu sa menšinu“... (a možno časom väčšinu...!)

Neviem. Len chcem rozpoznať svoje príležitosti. ■

STĽPČEK:

O POZNANÍ (SVETA)

Človek, ľudia sa na ceste svetom riadia predstavou, „modelom“ sveta, ktorý si o ňom vytvorili. Ale svet je mnohotvárny. Taký mnohotvárny, že z jedného miesta nie je možné vidieť všetky jeho „tváre“. Takže jediniec nemôže poznať celý obraz sveta. A to obmedzuje úspešnosť jeho cesty životom. Preto si v dávnoteke za náčelníkov vyberali múdrych ľudí, ľudí, ktorých poznanie sveta bolo úplnejšie ako u ostatných. Lebo múdri ľudia vedia, že ich poznanie sveta je úplnejšie, keď budú poznať „tváre“ sveta pri pohľade z rôznych strán. Preto predstava múdrych ľudí zahŕňa i poznania iných ľudí.

Dnes ľudské kmene nepozostávajú z desiatok, ale z miliónov ľudí, takže náčelníci kmeňov nemôžu poznať predstavy všetkých. Tento nedostatok im môžu a majú nahradiť noviny a televízia, lebo ich úlohou je informovať o svete a o jeho poznaní z pohľadu čo najširšej populácie. To by dnešným náčelníkom mohlo (a malo) umožniť vytvoriť si úplnejšiu predstavu o svete, a tak krajine priniesť vyššiu prosperitu.

O tom, že prosperita krajiny súvisí s funkciou komunikačných prostriedkov, svedčí „prosperita“ krajín, v ktorých noviny informujú iba o „modeloch sveta“, ktoré sa zhodujú s predstavou náčelníka.

Možno takéto obmedzenie spravodajstva vychádza z predstavy, že zverejnenie rozporov náčelníkovi škodí. Ale opak je pravdou, rozpor je užitočný pre spoločnosť i pre náčelníka (ak mu záleží na prosperite krajiny), pretože poukazuje na nedostatok poznania alebo na chyby, ktoré škodia. Iba zlý náčelník sa hnevá, keď dakto poukazuje na chyby, ktoré krajine škodia... ■

Ivan Turek

AKO BOLO NA POČIATKU

RASTISLAV BETINA

Takto boli dokončené nebesia, zem i všetky ich zástupy. Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a siedmy deň si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril. Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh prestal vykonávať celé svoje stvoriteľské dielo, ktoré utvoril. Takto sa udialo stvorenie neba a zeme Gn 2, 1 – 4a).

Na konci diela stvorenia zaznie Božie „hotovo“, je dokonané: *Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal.* To je úžasná správa o Bohu! Čo Boh začne, to aj dokončí. Tak, ako sa to stalo hneď na počiatku pri stvorení sveta. A platí to o všetkom, čo Boh začne. On necháva za sebou rozrobené, nedokončené dielo, ako to neraz vidíme v prípade človeka. Začal Boh svoje dielo aj v nás, v našom živote? Potom zvešť o Bohu, ktorý čo začal, to aj dokončí, je pre nás slávnym zaslúbením a veľkým uistením. *Som presvedčený, že ten, čo vo vás začal dobré dielo, ho aj dokončí, až do dňa Krista Ježiša* (Flp 1, 6). Toto bolo presvedčenie apoštola Pavla o veriaciach, ktorým písal svoj list. A toto môže byť aj naše presvedčenie o nás samých.

Kto stál na počiatku diela stvorenia? Boh. *Na počiatku... Boh...* (Gn 1, 1). Kto stál na počiatku diela spasenia v našom živote? Boh. ... *ten, čo vo vás začal dobré dielo...* Kto stál na konci diela stvorenia? Boh. *Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal.* Kto bude stáť na konci diela spasenia v našom živote? Boh. *On ho aj dokončí.* Keď Boh raz položil svoju ruku na nás, tak ju už neodtiahne, kým jeho dielo v nás nebude hotové. Tak, ako dokončil dielo stvorenia, dokončí aj dielo spasenia pri svojich deťoch. Tak, ako bolo dielo stvorenia dobré dielo, je aj jeho dielo spasenia nazvané dobrým dielom.

Kedy bude Boh s nami hotový a jeho dielo v nás zavŕšené? Boh nás zachová *až do dňa Krista Ježiša*, teda do jeho druhého príchodu. Inak povedané, zachová nás až do konca. Vtedy bude naše spasenie zavŕšené. Vtedy bude Božie dobré dielo v nás ukončené. Vtedy zaznie Božie hotovo aj na našu adresu. To, čo platí o Bohu na začiatku, bude o ňom platiť aj na konci. On je Boh, ktorý čo začne, to aj dokončí. Jeho dokončené dielo stvorenia v minulosti je pre nás uistením a zaslúbením o dokončení diela spasenia v nás v budúcnosti. ■

SLABOSŤ – MILOSRDENSTVO

JÚLIUS STUPKA, BJB Vavrišovo

Čo teda povieme? Máme zotrvať v hriechu, aby sa rozhojnila milosť? Vôbec nie. Ktorí sme umreli hriechu, ako budeme ešte žiť v ňom? (R 6, 1 – 2).

Doložím výstižnou myšlienkou evanjelistu Lukáša: *Náš Boh odpúšťa hriechy zo svojho milosrdného srdca, s ktorým zhliadol na nás ako vychádzajúce slnko z výsosti, aby svietil sediacim v tme a tóni smrti a upravil nám nohy na cestu pokoja* (Lk 1, 77 – 79).

Vždy, keď nás zamrzí nedostatok Božieho milosrdenstva v našom srdci, alebo sme obvinení, že sme sa k blíznym nezachovali podľa Božej vôle, zistujeme, že dôvodom bola aj naša slabosť, ktorú sme neriešili, ale uzavreli v mysli slovami: veď všetci máme nejakú slabosťku.

Prejavy slabosti sú u každého z nás: iná je síce moja slabosť, iná tvoja. Ale taktik, chytrý pokušíteľ vynájde spôsob, aby jedného každého z nás s neriešenou slabosťou doslova na seba prilepil. Zacitujem niekoľko príkladov:

Naklonení v bratskej láske predbiehajte sa navzájom v úctivosti (R 12, 10).

No, v našej prirodzenosti je ukotvené predbiehať sa v svojej kvalite.

Nič nerobte z hašterivosti a márnej ctižiadosti, ale radšej v pokore iných pokladajte za hodnejších než seba (Flp 2, 3).

Avšak, nie jednu mrzutosť a nedorozumenie medzi nami vyvolá sebaľúbosť.

My, silní, povinní sme teda znášať slabosti nevládných a nie v sebe mať záľubu. Každý z nás nech sa ľúbi blížnemu, aby mu to bolo na dobro, na budovanie (R 15,1 – 2.)

Každý z nás... Uložme si hlboko do srdca slová vzácneho apoštola – Božieho služobníka: *...nie preto, aby sme sa my zdali hodnými, ale aby ste vy*

činili dobré, a my sme boli ako nehodní. Teda, vzájomným napomínaním nám záleží na kráse a svätosti života blížneho, nie na našej hodnosti.

Duchovnú realitu života nedokážeme uchopiť a riadiť zmyslami, ani rozumom. Ak však slovo evanjelia, vždy v úprimnej bázni a radosti prijímate ako každodenný chlieb a v Pánovom zmocnení prežijeme a upravujeme Slovom aj naše vzťahy, aby sa posvätilo meno nebeského Otca, ako sme v modlitbe prosili: *...naše srdce naplní čistá radosť, lebo Jeho meno posväcujeme čistotou našich vzťahov s blížnymi.*

Ak Božie milosrdenstvo a lásku žijeme v každodennom vzťahu s blížnym, zistíme, že služba Božím milosrdenstvom je mocou, ktorá začne liečiť naše neduhy. Milosrdenstvo sa v okamihu odovzdávania stáva pre kresťana liekom. Cvičením v milosrdenstve získavame imunitu voči ctižiadosti, závidia, hašterivosti i mrzkej zlobe.

Duchovný cit a vyzarovanie krásy vnútorného sveta začne potom obohacovať aj ľudí okolo nás. Už nie je potrebné závodieť v teréne života o svoje prvenstvo, lebo kráčame a napredujeme cestou, ktorou sa pre nás stáva Pán Ježiš: *Čokolvek chcete, aby vám ľudia činili, činite im aj vy* (Mt 7, 12).

Skvost duchovného života, ktorý získame odovzdávaním milosrdenstva v praktickom živote, potvrdí a stane sa pravdou v našich srdciach: Blahoslavení milosrdní, lebo oni milosrdenstva dôjdu.

Ten, kto sa ženie za spravodlivosťou a za milosrdenstvom, nájde život, spravodlivosť a slávu (Pr 21, 21). ■

PAVOL ŠRANKOTA (o sebe)

„Z pracovného hľadiska som aktuálne živnostník a tiež dobrovoľník, z profesného hľadiska som študoval architektúru, a potom som 10 rokov pracoval ako referent na Útvare hl. architekta v Ružomberku, a teraz pracujem na živnosť ako architekt. Z hľadiska matriky som Pavol Šrankota, narodený vo Vranove nad Topľou. Keď som mal 5 rokov, presťahovali sme sa s rodičmi a súrodencami do Ružomberka. A z hľadiska „duchovnej matriky“ som sa rozhodol Pána Ježiša nasledovať, keď som mal 8 rokov, možno podobne ako Peter – poznal sa s Pánom Ježišom asi 3 roky, chodil s ním a Pán mu po Poslednej večeri hovorí: *A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov* (Lk 22, 32). Aj ja som sa viac k Pánovi obrátil až neskôr, a Pán si získava moje srdce stále viac a viac, vďaka Jemu za jeho milosť.“

Rozprával sa s ním JAROSLAV TOMAŠOVSKÝ. Foto: P. ŠRANKOTA

NAJLEPŠIA JE SLUŽBA SLOVA KOMBINOVANÁ S LÁSKOU

Začnime tým, kde si bol posledný rok?

Posledný rok od októbra 2022 do decembra 2023 som bol v Papue Novej Guinei. Papua je pri Austrálii. Letí sa tam najčastejšie s prestupom na blízkom východe, a potom cez Filipíny, Čínu, Singapur alebo Austráliu. Je to druhý najväčší ostrov na svete. Čo sa týka počtu jazykov – tak tých je tu, na takom malom území, asi najviac na svete. Spolu cca 840 aktívnych jazykov a je to tam naozaj veľmi rôznorodé, tak jazykovo ako aj kultúrne a prírodné.

Prečo si sa rozhodol ísť do misie? prečo Papua Nová Guinea a prečo s Wycliffe?

Cez Wycliffe som išiel, pretože podporuje preklad Božieho slova a zároveň človek nemusí byť prekladateľom, aby sa do tej služby zapojili. Dnes môžete byť inštalatér a Boh vás môže používať takým mocným spôsobom, a to nie len tu na Slovensku, ale aj v zahraničí. Máme dosť práce samozrejme aj tu, a teda ak slúžiš, tak máš najlepšiu prípravu do misie už absolvovanú. Pán nás povoláva, aby sme činili učeníkov vo všetkých

národoch. Ja som prežíval to, aby som dal svoje talenty do služby, aby keď príde Pán, aby si mohol zobrať talenty aj s úrokom. Verím, že Pán rozmnoží tieto talenty na jeho chválu. Viac ako akékoľvek moje ďalšie slová, prečo má preklad Biblie aj dnes zmysel, povie tento 5 minútový film o národe Kimyal v indonézskej časti Papuy <https://bit.ly/3V6n6Is>.

Čo robil architekt medzi prekladateľmi Biblie?

Nuž, je tam toľko práce, že pri tejto službe potrebovali aj ar-

chitekta/projektanta. Ale mojou hlavnou náplňou bolo od 8:00 do 17:00 pracovať na oddelení výstavby a údržby v centre SIL, kde bolo viacero rodín lingvistov a prekladateľov, ale aj Papuáncov (SIL je partnerská organizácia Wycliffe, zabezpečujúca lingvistickú a prekladateľskú prácu na misijnom poli – pozn. red.). Toto centrum v Ukarumpe má asi 600 obyvateľov a je to ako taká malá dedina. U nás na stavebnom oddelení bolo okolo 60 zamestnancov z toho asi 7 zahraničných pracovníkov a vyše 50 Papuáncov. Pracovali sme na výstavbe kliniky, generátorovej stanice, skladu pre stolársku dielňu, ďalej sme robili návrhy na kancelárske, administratívne priestory, ohrady pre stádo kráv, rodinné domy, vyrábali sme nábytky, robili rôzne úpravy a adaptácie. Skrátka – kreslil som, zameriaval, chodil na stavbu, kopal, miešal betón, fúrikoval, meral, vrtal, píliť, klincoval... Veľmi si však vážim tie chvíle, keď sme mávali biblické zamyslenia – pondelky v menšej skupinke a štvrtky všetci spolu. V malej skupinke sme si čítali biblické zamyslenia na každý deň a k tomu nám Pán dával aj aktuálne osobné svedectvá a Duchom inšpirované Slovo, ktorým sme sa mohli navzájom povzbudzovať. Z papuánskych zamestnancov len niektorí chodili pravidelne do kresťanského spoločenstva. Spoločný čas načúvania druhých, modlitieb, povzbudzovania a návštevy spoločenstiev boli duchovným chlebom pri mojej práci v Papue. Vytvorili sme si spolu krásne vzťahy a priateľstvá a verím, že ich Pán ešte požehná.

Mal si aj nejaký voľný čas?

Keď niekto príde do Ukraumpy, zvyčajne dostane svoju vlastnú hostiteľskú „rodinu“. V mojom prípade to bol mladý slobodný chalán z Nemecka. Mal asi 25 rokov, s rodičmi vyrastal v Etiópii a v Papue bol už viac ako rok. S ním som spoznal ďalších troch mladých priateľov. S nimi sme

raz za dva-tri týždne naplánovali nejaké stretnutie, spoločný obed, stolovú hru, rozprávali sme sa, alebo pozerali film, alebo oslavovali niekoho narodeniny a podobne – proste oddych.

Okrem toho som mal u mňa doma aj veľa návštev papuánskych priateľov. Dobrým priateľom bol brat Tony z dedinky Bobonave, s ktorým som strávil veľa času. Spolu sme si varili,

jedli, čítali, rozprávali sa, spievali a najmä – mohli sme sa spolu modliť.

Súčasťou zapojenia nás prisťahovalcov do miestnej komunity býva aj to, že dávame prácu miestnym ľuďom – pomocné práce v záhrade či dome, kosenie trávnikov, upratovanie a pod. Takto sa vytvárajú pozitívne vzťahy. Neraz ma ráno pred prácou navštívil miestny záhradník, ale-

bo domáca, ktorá sa starala o poriadok a ja som si mohol s nimi precvičiť jazyk pisin tok (úradný jazyk v PNG). Tak som zatúžil navštíviť miesta, kde bývajú títo moji miestni priatelia a kolegovia, vidieť ich dedinu, rodinu a priateľov. Práve na jednej takejto návšteve dediny, keď som hovoril o tom, že ja tiež bývam na dedine, veľmi ich to zaujalo. Chceli vedieť viac, ako taká moja dedina vyzerá. Hovorieval som im o tom ako u nás dlho býva zima bez úrody v záhrade, ako sa u nás preto v minulosti musela tlačiť do suda kapusta, či ako sa uskladňovali zemiaky. Keď som im raz ukázal niektoré slovenské hrady, tak nevychádzali z údivu.

Veľkú časť môjho voľného času som venoval práci s miestnymi mladými ľuďmi. Mimoriadne sa

pri tejto práci osvedčilo dramatické stvárnenie biblických príbehov alebo biblických právd. Nacvičoval som s miestnymi pracovníkmi i mládežníkmi takéto „scénky“ a tie sme potom pri rôznych príležitostiach prezentovali. Preto sme chodili dosť často do dedín na stretnutia s mládežou, predovšetkým cez víkendy. Keď to spočítam, tak to bolo skoro každý druhý víkend. Som veľmi vďačný za túto možnosť služby.

Čo ťa tam najviac zaujalo?

Je toho viac, ale napríklad zaujal ma jeden muž, ktorého som stretol na ulici. Bol veľmi starý, ale ako som spozoroval, bol to muž, ktorému veľmi záleží na dnešnej generácii Papuáncov. Povedal, že je veľmi vďačný za

zvestovateľov Božieho slova a po chvíli rozhovoru povedal: „Otvor Božie Slovo a káž, pretože sme veľmi porušení“. Papua je veľmi otvorená pre pouličnú evanjelizáciu. Hocikedy sa niekto postaví v meste, na ulici alebo na trhu a číta a káže z Biblie. Okolo neho sa zhromaždí kruh poslucháčov a vôbec to nie je neprirodzené. Avšak ešte lepšia cesta je služba slova kombinovaná s Láskou, ako o tom píše Pavol v 1. liste Korinťanom. Jeden Papuáanec hovoril môjmu synovcovi Patrikovi, ktorý tiež prišiel do PNG na 6 týždňov ako dobrovoľník Wycliffe, že najlepšie je byť s tými ľuďmi tam kde sú, pracovať s nimi na poli, rúbať drevo, variť jedlo, skrátka takto prakticky im prejavovať lásku a záujem, a potom sú otvorení aj na to, aby počúvali, čo hovoríš.

Je niečo, čo si si odtiaľ odniesol ty?

Vďaka tejto skúsenosti z Papuy mi Pán neuveriteľne otvoril dvere k tomu, aby som hovoril o mojich skúsenostiach z PNG a následne o mojej viere s rôznymi ľuďmi. Vo všetkých oblastiach mojej práce, služby v zbere či služby medzi miestnymi Rómami, ale aj profesionálnej práce – všade tam vidím príležitosti hovoriť o tom, čo Boh koná vo svete i v mojom živote. Dokonca aj rozhovory s bývalými kolegami z mesta či naša mestská televízia, ktorá so mnou natočila rozhovor, sú pre mňa úžasným pozhnaním a príležitosťou podeliť sa o nádej, ktorú mám. Prosím aj teba, aby sme sa modlili spolu, aby Pán Žatvy vypudil pracovníkov do Jeho žatvy. *Proste preto Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!* (Lk 10, 2) Ak váš život v PNG zaujal a chceli by ste vedieť viac, jednou z možností je i film „Ples i Bagarap“ (tu som pre vás skrátiteľ link na youtube pričom táto verzia je v angličtine <https://bit.ly/3PeQmJs>). Film je natočený podľa skutočnosti. Takto to v Papuy naozaj chodí. Jedným z najčastejších dôvodov bojov a násillia je práve čarodejníctvo. Film by som odporúčal tak od 15 rokov i keď v Papue to pozerajú aj deti, keďže tam sú smrtiace boje súčasťou života.

Aj keď je tento rozhovor podľa mňa trochu dlhý na čítanie, je to stále len zlomok toho, čo som skutočne prežil. Ak chceš, aby som prišiel k vám a povedal vám aj svedectvá, ukázal kamenú sekeru, šípy, krokodílie zuby a mnoho ďalších artefaktov, využij to a daj mi vedieť. Aktuálne verím, že toto je moje povolanie rozprávať a povzbudzovať. S nákladmi si vôbec nerob starosti. ■

Tu sú moje kontakty
Ing. arch. Pavol Šrankota
0904744554
pavol.srankota@gmail.com

CANCEL CULTURE

Před pár lety jsem začal psát blogy. Nevím, kolik jsem jich napsal, ale několik stovek určitě. V poslední době se mi ale chce psát stále méně. Důvodem jsou někdy až nenávistné reakce na některé moje články. Zajímavé na tom je, že tyto reakce často přicházejí od lidí, kteří o sobě tvrdí, že jsou tolerantní. Ano, jsou tolerantní, pokud s nimi souhlasíte. Pokud ne, jste zařazen pod termín fundamentalista, liberál, fanatik, konzervativec, nevzdělanec, omezenec atd.

Možná jste se někteří setkali s termínem cancel culture. Konkrétně to znamená, že pokud považujete, nebo podporujete to, co společnost považuje za urážlivé, jste za to odsouzení, v doslovném slova smyslu „zrušení“. V současné době se jedná především o oblasti jako je rasismus, LGBT, válka na Ukrajině, přistěhovalectví. Postupně zjišťujete, že psát o některých oblastech je skoro jako složit bobříka odvahy. Stejně tak je zakázáno o nich veřejně mluvit.

Nedávno jsem měl přednášku na jednom vyhlášeném gymnáziu. Po přednášce následovala diskuse a studenti se mimo jiné ptali na problematiku vztahu církve a LGBT. Diskuse byla skvělá, dokázali jsme si v něčem porozumět, v něčem jsme viděli, že máme jiný postoj. Zajímavá ale byla reakce paní učitelky. Po přednášce za mnou přišla a řekla mi, že se bojí o této oblasti veřejně mluvit...

Před pár měsíci např. stanula před soudem finská politička, Päivi Räsänenová, protože v červnu 2019 na Twitteru zveřejnila dotaz určený vedení její církve (finská evangelická luterská) týkající se podpory tamnímu pochodu Pride pořádanému homosexuály. Hlavním obsahem jejich příspěvku byla fotografie otevřené Bible zobrazující úryvek dopisu apoštola Pavla do Říma.

Autorka se své církve ptala, jak může církev podporovat něco, co je v rozporu se základem jejího učení, tedy poselstvím Bible. Kromě tohoto tweetu byla proti Räsänenové vznesena další obvinění: za brožuru „Stvořil je jako muže a ženu“ a za její vyjádření k tomuto tématu v jednom pořadu rozhlasové

a televizní stanice Yle. Räsänenová píše, že její prohlášení vycházejí z biblického učení o manželství jako soužití muže a ženy. Stejně tak vychází z učení apoštola Pavla o homosexuálních aktech jakožto hříchu a hanbě.

Prosím, ponechme stranou žhavou diskusi o stejnopohlavních sňatcích, stejně tak nechci řešit zmiňovaný text Pavla do Říma. Jistě se ale minimálně shodneme, že na tuto problematiku jsou názory různé. Jenže posílat někoho k soudu jen za názor, za článek? Není pro veřejnou diskusi lepší napsat jiný tweet nebo raději článek s opačným postojem? Pokud platí, že žijeme v demokracii, pak reakce na zmiňovanou političku je krok vedle, navíc probouzí zbytečné vášně z druhé strany názorového spektra.

Abychom ale nezůstali v cizině. Nedávno proběhl rozhovor s Janou Jochovou, českou konzervativní aktivistkou, na téma manželství pro všechny. Chápu, že s ní mnozí nesouhlasí, ale zde je reakce jedné české mediálně velmi známé dámy: „*Dělá si z nás prdel nebo je v nějakým kultu? Guru Jára? David Koresh? Theosofisté? I am? NXIVM? Moonisté? Nebo něco jiného?*“ Některé další reakce: „*Je úplně blbá.*“ „*Chová se jak fena.*“ „*Církev debilistů je mocná síla a její členové o sobě ani druhých většinou právě nevědí. Její základ vychází z toho, že rozum je distribuován rovnoměrně a všichni si myslí, že ho mají dost.*“

Mohl bych pokračovat, ale celá „diskuse“ by se dala shrnout do slov: „Je to...“ - dosadte si nějaké sprosté slovo a více se diskuse nevede. Prosím, aby mi bylo rozuměno. Nepolemizuji v tomto článku s názory, které padly ve zmiňovaném rozhovoru, ale s nenávistnými reakcemi na tento rozhovor. Uvedl jsem nedávnou zkušenost, ale příkladů bychom našli mnohem víc a zdaleka nejen ve výše zmíněné problematice.

Uvědomuji si na vlastní kůži, že reakce v mediálním prostoru jsou drsnější, než tváří v tvář. Dále je dobře známé, že se uzavíráme do svých bublin, kde se nevede rozhovor, ale jen potvrzování si svého již

utvořeného postoje. Pokud někdo má postoj jiný, je „zkanclován“, tedy vyrušen, vymazán nebo, jak říkají moje děti, zhejtován.

V obecném podvědomí jsme si možná mysleli, že hrubých reakcí se dopouští skupina lidí typu těch, kteří útočili na Kapitol, nebo kteří se sešli na Václavském náměstí a vzali útokem Národní muzeum. Jenže toto je jen část pravdy. I druhá strana si nebere servítky, je často arogantní, sprostá, velmi tvrdá a schopná vás dehonestovat. Přemýšlím nad tím, že někdy napíšu samostatný blog, kde budu pouze citovat, co jsem od některých lidí dostal za reakce. Možná by vám to zamíchalo představou, kdo je onen pomyslný „intelektuál schopný diskuse“.

Jinými slovy pokleslého způsobu diskuse se dopouští i lidé, které považujeme za vzdělané a chytré. Proč? Protože ani vzdělání nebo inteligence není zárukou charakteru, schopnosti a ochoty diskutovat nebo alespoň v diskusi nepoužívat vulgární, či dehonestující způsoby. Výsledkem je, že diskuse rychle skončí nebo ztratí úroveň, ale především jen málokdo má chuť jít s kůží na trh a když už ano, pak jen s líbivými nebo velmi obecnými tématy.

Snad i proto se mnoho výrazných křesťanských osobností k některým citlivým otázkám raději ne-

vyjadřuje, nebo jen velmi nejasně a opatrně. Bojí se „cancel culture“, nechtějí, aby je mainstream onálepkoval jako fanatiky nebo fundamentalisty. Trochu mi tento stav začíná připomínat to, co jsme zde zažili za komunismu. O jistých věcech mlč, jinak si zaděláváš na problémy.

Co s tím? Jednak v sobě najít odvalu a navzdory očekávaným reakcím okolí jít s kůží na trh. Dále svoje argumenty o něco opřít. Není třeba psát odborný článek, ale je dobré vycházet z kvalitních zdrojů. Dále se učit ukázněvat sebe sama, a když už na něco reaguji, dělat to slušně a výhradně po argumentační rovině. (Protože jsem blogů a článků napsal hodně, možná najdete nějaký, kde jsem to sám, žel, porušil.)

Musíme se přenést přes to, že je dotčený z té které církve, minority, majority, sociální bubliny a zastává jiný postoj. Buď se mohu pokusit s jeho postojem polemizovat, nebo se zdržet komentáře. Určitě se ale nepřipojovat ke cancel culture. Pokud tak učiníme, sice budeme mít pocit, že jsme na straně vítězů, po mravní stránce jsme ale prohráli. (psáno pro portál Proboha) ■

David Novák, předseda RCB v ČR

Konferencia Cirkevi bratskej

Žilina 4. 5. 2024

Autori foto: J. INSTITORIS, J. a T. MÁHRIKOVCI, M. MITANA

POHĽAD NA KONFERENCIU

Delegáti a pozvaní hostia sa tento rok stretli na jednodňovom zasadnutí v Žiline. Pohostili nás spoločnými silami oba miestne slovenské zbory, pričom priateľ ponúkol ten mladší z nich – Za kostolom. Zázemie vytvorili výborné. Aký bol priebeh a výsledok samotnej konferencie?

JURAJ INSTITORIS

Kazateľ CB v B. Bystrici

Konferencia CB nie je ako iné konferencie, ktoré majú svoju tému, rečníkov a ich cieľom je poskytnúť duchovné budovanie či zážitok. Ide o pracovnú konferenciu, kde sa predovšetkým diskutuje a výsledkom je hlasovanie. Okrem pracovnej časti však má aj bohoslužobnú. Práve bohoslužbou sa všetko začalo. Končiaci predseda Rady, Štefan Evin nás v kázni povzbudil odkazom, že podľa Božieho Slova je to najlepšie stále pred nami. (uverejňujeme na str. 21)

Následne zložila sľub nová Rada, ktorú zvolila vlnajšia konferencia, v zložení: Milan Mitana (predseda), Martin Kačur, Petr Kučera, Ján Máhrik, Miroslav Moravský, Todd Patterson a Peter Prištiak. Sľub skladali do rúk najstaršieho kazateľa, Pavla Halžu. Bohoslužby na záver vyvrcholili slávením Večere Pánovej.

Správa o zakladaní nových zborov

Pracovná časť obsahovala „rutinné“ body, ktoré sa objavujú každý rok a dva návrhy špeciálne pre túto konferenciu. Spomedzi pravidelných bodov stojí

za pozornosť správa končiacieho predsedu Rady. Jej témou bolo zhodnotenie vízie a priorit, ktoré si naša CB stanovila v roku 2016 (uverejňujeme na str. 16).

Časové naplnenie ešte dáva dva roky rezervu, ale už teraz je zjavné, že sa vízia podarí naplniť „len“ z časti. V tomto období vzniklo 5 nových zborov (Trnava, Svätý Jur, Košice-Mozaika, Bratislava-Paradox a Žilina-Za kostolom). To je v našom prípade nárast počtu zborov o 30%! Za taký krátky čas to ťažko označiť za neúspech. Horšie je zistenie, že celkový počet členov CB na Slovensku napriek tomu stagnuje.

Predsedačka správa priniesla aj historický pohľad na to, ako zbory vznikali na konci totalitativity a po nežnej revolúcii. Najmä snahy založiť zbor na zelenej lúke alebo z malých staníc sa ukázali ako mimoriadne náročné. Chýbali skúsenosti a potrebná, všestranná podpora. Výsledkom bolo často skôr trápenie zakladateľov než nový, zdravý zbor.

Iniciatíva po roku 2016 sa zdá lepšie pripravená. Má podporu Rady a cirkvi a najmä tímu z odboru pre zakladanie zborov, Plant.sk. Ten pomáha pre-

dišť nevyvnutým chybám a poskytuje priebežnú podporu tímom a služobníkom, ktorí takto vo viere vykročili.

Predsiednícka správa bola výzvou, aby zbory nezabúdali na túto prioritu, aktívne o nej uvažovali a snažili sa zapojiť. Bielych miest na mape, kde ľudia potrebujú ohlasovanie evanjelia cez spoločenstvo miestneho zboru, zostáva stále veľa.

Následná diskusia priniesla dva konštruktívne postrehy, ktoré nás môžu posúvať dopredu. Prvá pripomienka je, že cirkev netvorí len nové zbory a potrebujeme vnímať situáciu širšie. Tu je vhodné pripomenúť druhú časť vízie CB, ktorou je obnova existujúcich zborov. Tak ako v rámci zboru hrozí, že sa nepochopia seniori a mládežníci, na väčšej úrovni sa môžu mňať staršie a nové zbory. Každá skupina čelí iným výzvam a môže sa cítiť v ohrození, keď sa na ňu zabúda. Osobne som presvedčený, že ako v zbere sa navzájom potrebujú jednotlivé generácie, potrebujeme sa takto aj ako rôzne zbory. Určite sa nesmieme navzájom vnímať ako konkurencia (syndróm súrodencov, ktorí medzi sebou bojujú o pozornosť rodičov). Potrebujeme skôr využiť našu rozdielnosť, aby sa navzájom povzbudzovali a dopĺňali. Osobne som to zažil, keď som ako kazateľ stredne starého zboru išiel na vizitáciu do nového. Hoci sa viaceré prístupy nedajú len tak skopírovať, bola to pre mňa veľmi povzbudzujúca a inšpiratívna skúsenosť.

Dobrá skúsenosť – financovanie

Konkrétnou skúsenosťou, kde sa môžeme učiť jeden od druhého, je financovanie. Zaznela pripo-

mienka, že nové zbory do značnej miery žijú a rozvíjajú sa zo zahraničnej podpory. Toto by nemalo byť chápané ako útok či výčitka, ako je teraz v móde nálepkovať „zahraničných agentov“. Nakoniec, celé evanjelikálne hnutie, ku ktorému sa hlásime, má historicky svoje korene v USA a V. Británii.

Financovanie je praktická výzva, ktorú riešia všetky zbory a bolo by dobré, aby sme o nej vedeli otvorene hovoriť a zdieľať naše skúsenosti. Napríklad štátny príspevok tvorí rôzne veľkú časť rozpočtu jednotlivých zborov a potrebovali sme diskutovať o jeho prerozdelení, aby sme spolu našli čo najspravodlivejší, solidárny model. V tomto prípade nejde o prerozdelenie financií, skôr skúseností. Keďže zakladanie a obnova zborov je beh na dlhú trať, prakticky desaťročia, pomohol by nám pri hodnotení aj presnejší štatistický pohľad. Konkrétne prehľad, ako sa zborom darí byť sebestačnými jednak vo vzťahu k štátnej podpore a tiež k zahraničnými príspevkom. Cieľom nemajú byť výčitky ani súperenie, ale dlhodobá a bez emócií pozorovať cez tento vonkajší znak, nakoľko dokážu staré aj nové zbory samostatne fungovať.

Zmeny vo voľbe hospodára

Financovanie nás prirodzene privádza k ďalšiemu bodu konferencie. Na programe bolo hlasovanie o zmene Poriadku, na základe ktorého by hospodár už nemusel byť členom staršovstva. Ide do istej miery o technickú, manažérsku záležitosť. Má však aj duchovný rozmer. Návrh stál aj na biblickom rozlišovaní medzi podmienkami, ktoré má spĺňať diakon (duchovné a charakterové vlastnosti) a starší zboru

(to isté ako diakon, ale k tomu schopnosť učiť). Starší sa majú v prvom rade venovať službe slova a nie všetky staršovstvá majú vo svojom strede človeka, ktorý je zdatný v ekonomických témach. Tento návrh umožňuje staršovstvu vymenovať za hospodára aj člena zboru mimo staršovstva, ak spĺňa biblické podmienky diakona. Po dlhšej diskusii návrh získal potrebnú 2/3 podporu a bol schválený.

Trenčín má neistú budúcnosť, ale zostáva na mape

Minulý rok konferencia schválila zrušenie zboru v Trenčíne, nakoľko nespĺňal základné podmienky pre ďalšie fungovanie. Rada ustanovila komisiu, ktorá mala zbor právne a administratívne zrušiť. Do ľudského plánovania však zasiahlo Božie vanutie. Zbor v Nitre vnímal svoje povolanie založiť nový zbor práve v Trenčíne. Má na to pripraveného služobníka a základ tímu. Tím z Nitry nadviazal vzťahy so skupinou v Trenčíne a začali proces znovu založenia zboru. Je to náročná a špecifická situácia a aktuálne nikto nedokáže odhadnúť, ako dlho proces potrvá, ani ako dopadne. Ale je tu nádej, že Boh vráti Trenčínu život a opäť tam budeme mať funkčný zbor. Po poctivej diskusii konferencia v podstate jednohlasne schválila, že formálne sa zbor zatiaľ rušiť nebude. Aj na základe skúsenosti a odporúčania z inej cirkvi bude mať Trenčín nateraz „len“ pozastavenú činnosť. Práve po tomto rozhodnutí nasledovala jedna z najsilnejších chvíľ konferencie. Budúcnosť Trenčína, skupinu, ktorá tam žije, aj skupinu, ktorá sa tam chce presťahovať, sme dávali na modlitbách do Božích rúk.

Čas rozlúčky a čas víťania

Konferencia okrem plánovaného programu prišla aj trojitú rozlúčku a jedno privítanie. Rozlúčili sme sa s dlhoročnými služobníkmi, kazateľmi, ktorí končia v aktívnej službe: Rastislav Betina, Ján Henžel a Štefan Evin. Ostatní dvaja boli prítomní, mali krátku rozlúčkovú reč a konferencia potleskom ocenila ich vernú službu. Na záver si naopak slovo zobral Milan Mitana, ktorý ako nový predseda načrtnol svoju víziu.

Toto všetko na konferenciu patrí, vyjadruje, že sme Bohu vďační za pastierov, ktorí nás viedli a očakávame na vedenie, tých, ktorí prevzali štafetu. Tieto momenty sú dôležité pre zdravé vzťahy a dobrú duchovnú atmosféru v našej cirkvi. Preto by som si dovoľil navrhnúť, aby do budúca boli tieto body plánovane zaradené do programu a neobjavili sa len spontánne ako improvizácia. Tak, ako sa vieme slávnostne rozlúčiť a privítať našich služobníkov na zboroch, mali by sme tento štandard zaviesť a udržať na úrovni celej cirkvi.

Nedeľné bohoslužby po konferencii sme v našom zbere využili nielen na krátku správu a pozdrav zo Žiliny. Ďakovali sme Bohu, že nás nenechal ako ovce bez pastiera, ale povolal do služby bratov v novej Rade. Modlili sme sa za nich, vyprosovali im múdrosť, silu a požehnanie. Modlili sme sa aj za nás, aby sme im neboli bremenom, ale pomocou a podporou. Nová Rada prináša nové očakávania, ale nezabúdajme na to, čo sa očakáva od každého z nás – aby sme na našich bratov, oddelených pre túto službu, ďalej mysleli v modlitbách. ■

SPRÁVA PREDSEDU RADY CIRKVI BRATSKEJ

ŠTEFAN EVIN

Vízia 4x10:

Úspech/neúspech – alebo vernosť?

Moje pôsobenie v Rade CB bolo spojené aj so zakladaním zborov v druhej dekáde tohto milénia. Na Konferencii v roku 2016 predstavil Odbor pre zakladanie zborov (PLANt.sk) víziu 4x10: *Chceme pracovať s 10 ročným cieľom založenia 10 nových zborov, tréningu 10 nových tímov a vyhľadať ďalších 10 nových zakladateľov zborov.*

Predchádzal tomu vývoj, ktorý začal seminárom Evanjelizačno-misijného odboru vo Veľkom Slavkove v júni 2012. Pokračovalo to pastorálkou „Zakladanie a obnova zborov“ v Milovách s Dietrichom Schindlerom v roku 2013, ktorý tam povedal: *Budúcnosťou zboru nie sú deti a mládež, ale stratení ľudia vonku, mimo náš zbor, ktorí majú počuť evanjelium a prísť do zboru.* Nasledovalo zriadenie Odboru zakladania zborov v roku 2015, ktorý si dal meno PLANt.sk, a v tom istom roku Konferencia CB prijala dve priority: (1) Rozširovanie cirkvi do nových oblastí, (2) Obnova zborov.

Pôvodné znenie vízie 4x10 bolo veľmi antropocentrické, preto ju PLANt.sk v roku 2017 pozmenil nasledovne: *Túžime po tom, aby si nás Boh použil tak, že za 10 rokov bude existovať 10 nových zborov, bude rozvinutých 10 evanjeliových komunít*

s potenciálom pre vznik zboru a bude pripravených 10 nových vedúcich schopných založiť nový zbor.

Prešlo 8 rokov od prezentovania tejto odvážnej vízie v cirkvi. Za ten čas bolo založených päť nových zborov. Teda polovica z vízie, nehovoriac o oveľa menšom počte tímov alebo nových vedúcich. Ako to vnímame? Môj rozhovor s predsedom PLANt.sk Tomášom Henželom na túto tému som spracoval do tejto správy.

Neboli sme prví

Myšlienka zakladať nové zbory existovala v cirkvi dávno pred rokom 2012. Príbeh zakladania zborov siaha do obdobia pred rokom 1989. V roku 1970 boli na Slovensku štyri zbory: Prešov, Bratislava, Levice a Bardejov. Nasledovala dlhá normalizačná pauza a ďalšie zbory vznikali až od roku 1987 a len osamostatňovaním staníc: 1987 (Stará Turá), 1988 (Michalovce), 1989 (B. Bystrica). Z niektorých staníc vznikali zbory aj v slobodných pomeroch: 1991 (Žilina), 1992 (Košice); 2000 (Trenčín), 2001 (Kalinovo), 2003 (Hermanovce), 2007 (Vranov), 2013 (Spišská Nová Ves).

Zdá sa, že táto forma vzniku zborov je už za nami a dnes nás trápia len niektoré rozpačité dozvuky

tohto trendu (Trenčín, Kalinovo, Vranov) – a nedostatok kazateľov. Motív, prečo vznikali zbory zo staníc – najmä po roku 1989; spôsob ako vznikali; ich životaschopnosť a poznatky z tohto procesu by bolo užitočné ešte spracovať.

Prvý ponovembrový pokus **založiť zbor na úplne novom mieste** vychádzal z bratislavského zboru v rokoch 1991–1992, keď vznikol zbor v Petržalke. Tento zbor bol zrušený v roku 1997, pričom do niektorého zboru CB, pokiaľ viem, neprešiel žiaden jeho člen. Táto skúsenosť trochu otriasla predstavami prvej ponovembrovej generácie zakladateľov zborov. Cirkvi sa s dôsledkami tohto krachu musela právne vyrovnávať ešte ďalších desať rokov.

Medzitým bol pokus založiť zbor v Žiari nad Hronom (1992 – 2014, ale zbor nevznikol; dnes je tam malá skupina) a na stanici v Dolnom Kubíne (1997 – 2003, ale zbor nevznikol a stanica zanikla).

Úspešná, hoci veľmi náročná, bola snaha levickeho zboru o nový zbor „od nuly“ v Nitre (1997 – 2009) a v roku 2013 vznikol zbor Bratislava-Kaplnka odčlenením časti členov od pôvodného zboru. Držiac sa vízie 4x10 vznikol od roku 2016 s cieľavedomou podporou PLANt.sk zbor v Trnave (2018), Svätom Jure (2020), Košiciach – Mozaika (2020), Bratislave – Paradox a Žiline – Za kostolom (2021). Prvá generácia zakladateľov zborov po roku '89 priniesla veľkú osobnú obeť a takmer duchovne vykrvácala. Nemala na čo a na koho nadviazať. Od koho domáceho sa učiť. Nemala sprievodcov na neznámej ceste. Jej protagonisti však intenzívne vnímali dve veci: (1) Máme od Pána Ježiša Veľké poverenie zvestovať evanjelium a získavať učeníkov; (2) Na Slovensku sú veľké oblasti, kde nie je žiadne evanjelické spoločenstvo.

Nová abeceda

Mladá generácia nevnímala zbory, v ktorých žila, ako niečo, čo tiež malo svoj začiatok, vlastnú genézu vzniku, vlastný osobitý príbeh. Pritom každý zbor tu v istom momente ešte nebol, a potom už bol. Každý zbor niekedy a z nejakého dôvodu vznikol. Ale málo, ak vôbec, sme sa venovali tým momentom vzniku. Útlm počas komunizmu v nás vytvoril dojem, že zbory tu jednoducho stále boli a sú. Veď aj na dedinách sú všade kostoly, aj protestantské, takže sme nevyrastali s pocitom núdze a veľkej potreby, že sú tu celé časti Slovenska, kde nie je žiaden evanjelický zbor.

Tí, ktorí to začali takto vnímať, to boli priekopníci, chytajúci sa (aj naivne) zahraničných, najmä amerických konceptov zakladania zborov – lebo iné zdroje vtedy neboli. Ale okolo nich bola väčšia skupina ľudí, ktorí o tom uvažovali, ktorých toto zaujímal a zúčastnili sa napríklad kurzov zakladania zborov, ktoré opakovane organizovala Evanjelickej aliancia. Hoci reálne sa do toho dalo len zopár jednotlivcov, ostatní ostali podporovateľmi tejto

myšlienky. Na nové miesta sa však presťahovali len jednotlivci, prípadne nejaká dvojica. A to sa dnes ukazuje ako nedostatočný „tím“ na zakladanie zboru. Nepoznali sme dôležitosť a význam komunity veriacich. Vyrastajúc v zboroch nám väzbu na zbor výrazne zaistovali rodinné väzby. Dokonca tak silno, že podľa slov jedného môjho kolegu „krv je silnejšia ako evanjelium“. A v rodinách, v príbuznosti, ľudia zažívali svoje blízke vzťahy, pomoc, podporu, zábavu, relax, dovolenky. Ťažké to mali tí, ktorí nemali v zbere svoje rodiny. No a keď sa ľudia z takýchto vzťahovo košatých rodín ocitli na novom mieste, kde chceli založiť zbor a nemali tam svoju rodinu, nevedeli ako vytvoriť komunitu a cítili sa veľmi odcudzení. Lebo známkou nového zboru bolo predovšetkým mať verejné bohoslužby. A k tomu boli bombardovaní otázkou: „Koľko vás už je?“

Najnovšia generácia zakladateľov tento vážny deficit blízkych vzťahov na novom mieste už rozpoznala a výrazne sa sústredila na ľudí a vzťahy. Spoločné bohoslužby začali až potom, keď fungovalo stretávanie, život, vzťahy a služba v malých komunitách zámerné otvorených a pozývajúcich susedov, známych, kolegov či neveriacich príbuzných. A aj keď sa začali spoločné bohoslužby, život a rozvoj komunit ostáva významnou prioritou. Sú to malé, domáce cirkvi.

Pri prvých snahách o založenie zborov sme často boli silní v aktivizme. Zapojiť sa do nejakej evangelizačnej aktivity, kampane alebo programu nebol veľký problém (rozdávať letáky, pripraviť miestnosť na satelitné vysielanie evanjelizačných podujatí s Billy Grahamom alebo Ulrichom Parzanym a pod.). Ale zdieľať evanjelium sme, až na výnimky, takmer nevedeli. Dokonca sme v posledných rokoch zistili, že ani v cirkevnom jazyku nevieme sformulovať, čo to je evanjelium, a preto na mládežníckych konferenciách UPdate sme sa na to sústredili: Čo je evanjelium? Vieme ho vyjadriť jednou vetou? Čo je jeho obsahom. Kde, kým a ako je definované?

Prvé snahy o vznik nových zborov narazili aj na misiologický problém v tom zmysle, že proces zakladania zborov nebol skontextualizovaný na strednú Európu, postkomunistický svet, Slovensko, naše mestá a náš vidiek, na naše náboženské prostredie. Niekde ten pokus zapasoval trochu lepšie, niekde takmer vôbec. Rozdiel bol a je aj v kontexte Čiech a Slovenska. Ani tieto skúsenosti a poznatky neboli automaticky prenosné. Hoci máme na Univerzite Mateja Bela Katedru teológie a katechetiky, v misiologickom smere a kontextualizovaní bola málo nápomocná. Dve knihy, ktoré vydalo združenie Ježiš pre každého, zďaleka nestačili na túto novú výzvu.

Málo sme rozumeli tomu, čo proces zakladania zborov obnáša. Že (1) je tu nemenná zvesť evanjelia, (2) že sme tu my, ktorí ho chceme prezentovať

a (3) že je tu prostredie, v ktorom ho chceme prezentovať. Niekedy sa podceňovala alebo preceňovala zvesť, niekedy zase prostredie a často sa venovala malá pozornosť samotným zvestovateľom/zakladateľom (či je to jeden človek, malá skupinka alebo väčší tím; či sú to single ľudia, manželia alebo celé rodiny; či sú z jedného zboru alebo z viacerých). Tieto tri faktory určujú, aký to bude zbor. Najčastejšie to asi aj neúmyselne smerovalo k vytvoreniu zmenšených kópií pôvodných zborov. Alebo až k zámernej negácii pôvodnej formy a prechod k radikálne inej forme zboru. A prirodzene to narazilo na realitu: nedá sa mať v malom spoločenstve besiedku, dorast, mládež, kapelu aj spevokol. Alebo robiť „alternatívne bohoslužby“ – s alternatívou k čomu? Zároveň zmene a vývoju podliehajú dve zložky – jednak tím zakladateľov a tiež aj prostredie, v ktorom pôsobia. Pritom predpokladáme, že zvesť ostáva nemenná, aj keď ani to, žiaľ, nie je vždy a všade zaručené.

Špecifickou výzvou pre zakladateľov je zabezpečenie ich životia a zabezpečenie vhodných priestorov pre stretnutia. Z toho je zrejme, že je to nad silu jednotlivcov, dokonca často nad silu jedného zboru. Ale práve tu sa otvára priestor pre spoluprácu viacerých zborov a celej denominácie. Lebo aj tie zbory, ktoré neuvažujú o zakladaní ďalšieho zboru, môžu veľmi účinne podporiť iný zbor v tomto úsilí. V našej cirkvi máme v tomto smere dokonca silný a pozitívny historický precedens: mimoriadne zapojenie všetkých zborov materiálne, finančne, osobne a pracovne do výstavby modlitebni v 70-tych a 80-tych rokoch. Bola to úžasná spolupráca s výrazným efektom. Teraz – v 20-tych a 30-tych rokoch nového tisícročia je nová príležitosť zapojiť sa ako celá cirkev do diela šírenia evanjelia formou podpory zakladania nových zborov. Na takúto úlohu nestačí momentálne žiaden zbor sám. Ani personálne ani finančne. Ale spoločne stojí za to ísť do tohto rizika evanjelia.

Vízia ako reťaz pozitívnych prvkov

Vízia PLANt.sk vznikala ako reťaz malých aj väčších prekvapení. V cirkvi bolo po roku 2010 pár mladých ľudí, možno tretia generácia potenciálnych „zakladateľov“ po roku 1989, ktorá uvažovalo o tom, že má zmysel rozširovať evanjelium cez zakladanie zborov. Túžili spolu o tom hovoriť, niekam sa pohnúť, niečo konkrétne urobiť a pomáhať si. Vtedy do toho prišiel Tomáš Grulich z českej strany, ktorý

týmto úvahám dal rámec, štruktúru, cieľavedomosť a vlastné skúsenosti. Prvé roky bol dokonca predsedom nášho slovenského odboru pre zakladanie zborov. Významným posunom bola potom služba obetavého a skúseného Steva Elliotta (Church Assistance Ministry), ktorého k nám doviedol práve Tomáš Grulich. V rámci viacročného partnerstva nám Steve predstavil a pomohol adaptovať koncept ABC (A – Assessment, B – Basic training, C – Coaching) pre zakladanie zborov na naše podmienky. Získali sme potrebné a užitočné nástroje na overenie, prípravu a vystrojovanie služobníkov a tímov. Zároveň sa tímy mohli zapojiť do kurzov M4 (Master, Mission, Multiplication, Movement), ktoré organizovala Česká evanjelická aliancia v spolupráci s Národnou sieťou zakladania zborov v Nórsku. Začali sa vytvárať medzinárodné vzťahy a väzby medzi zborními, ktoré chcú zakladať nové zbory, aj medzi služobníkmi, ktorí sa v tom angažujú.

Toto množstvo impulzov viedlo k presvedčeniu, že je nutné mať pred sebou cieľ. Ako by mohla vyzeráť budúcnosť o pár rokov? Kam by sme sa chceli, ak Pán dovolí, dostať? Lebo potom sa dá premýšľať o tom, aké by mali byť prvé kroky, aby sme sa tam dostali. Z toho vznikla vízia 4x10. Bolo to

odvážne vyjadrenie cieľa, na ktoré nie sme v cirkvi zvyknutí, lebo vyznieva príliš manažérsky. Pre niekoho možno až arogantne. Ale ona sa nerodila ani z nekritického optimizmu ani z triumfalizmu ani z vedomia, že na to máme. Práve naopak, rodila sa z núdze, v minimalistických podmienkach, s takmer nulovými prostriedkami ako odpoveď na potrebu cieľavedomosti práve kvôli týmto skromným zdrojom. Aby sa existujúce úsilie zameralo na konkrétny cieľ. A dobré príklady pre to máme aj v Božom príbehu: Božím cieľom je, aby zem bola naplnená jeho slávou tak, ako voda naplnia moria (Habakuk 2, 14) – a spôsob, akým sa to má stať, je že učeníci Pána Ježiša budú získavať nových učeníkov po celom svete. To nutne predpokladá nové zbory na nových miestach aj na Slovensku; apoštol Pavol mal cieľ získať zbor v Ríme ako základňu pre svoju misijnú cestu zakladania zborov v Španielsku; v Mýzii mal za cieľ ísť do Bitýnie, ale Boží Duch ho nasmeroval do Macedónska. Je zrejme, že konal cieľavedome, zámerne.

Od programu k bytiu

Ak niekto v zbore príde so zámerom evanjelizovať alebo vytvoriť misijný tím, tak väčšinou nevyvolá

Mladá generácia nevnímala zbory,

v ktorých žila, ako niečo,

čo tiež malo svoj začiatok,

vlastnú genézu vzniku,

vlastný osobitý príbeh.

údiv. Minimálne v deklaratívnej rovine aspoň väčšina s tým súhlasí. Ak však povie, že by bolo dobré zakladať zbor, tak upadne do podozrenia. Nepáči sa mu náš zbor? Prečo chce deliť náš zbor? Ak vysvetlí, že by to mal byť zbor v inom okrese, kde nie je žiadny evanjelikálny zbor, tak sa stretne so značnou skepsou. Nie je nám vlastné takto uvažovať – že sme zborní, ktoré zakladajú nové zbory. A že je to efektívna forma evanjelizácie a získavania učeníkov. Snažíme sa rozvíjať alebo aspoň udržať vlastný zbor pri živote a myšlienka na úplne novú službu v inom regióne nás veľmi znepokojí. Ale pre neveriacich alebo nenáboženských ľudí je funkčné spoločenstvo kresťanov najsilnejším dôvodom, aby začali uvažovať o viere. Lebo dnes ľudia neriešia v prvom rade to, či to, čo hovoríme, je pravda, ale či to, čo hovoríme, sa dá žiť. Ak vidia na reálnych ľuďoch život evanjelia a v reálnom spoločenstve kultúru evanjelia, potom budú viac naklonení tomu aj veriť. Teda zdravý, krásny zbor zvestuje evanjelium nielen tým, čo káže, ale tým, ako to vyzerá. Samotný zbor je svedectvom o tom, ako evanjelium radikálne premieňa životy a vzťahy.

Postmoderný človek považuje kresťanstvo, tak ako sa všeobecne javí na verejnosti, buď za odpudivé, alebo za nemožné tak žiť. Oprávnené je sekulárnou spoločnosťou označované za „kresťanizmus“. No práve zdravý zbor naplnený evanjeliom ukazu-

je dnešnému skeptickému človeku aj príťažlivosť aj možnosť takto žiť. Skúsenosť komunity, kde je láska, štedrosť, odpustenie, pomoc; kde vidí ľudí oslavovať Boha, v ktorého veria, mu naživo a bezprostredne ukazuje, že to nie je fejk alebo mŕtva liturgia.

Asi sme to opustili, alebo sme to ani pevne nemali ako naše presvedčenie, že primárnou Božou misijnou stratégiou je lokálny zbor. Evanjelista Lukáš v Skutkoch opakuje refrén ako rásťla cirkev: Rástlo Slovo (evanjelium o Ježišovi Kristovi), rástol počet učeníkov (pokrstených a pripojených členov cirkvi) a rástol počet lokálnych zborov (spravovaných staršími). Kresťania, ktorí dobrovoľne aj nedobrovoľne, zámerne aj prostredníctvom okolností, v dobrých aj ťažkých časoch odchádzali zo zborov, v ktorých uverili, vytvárali nové spoločenstvá/zbory na nových miestach.

Vízia 4x10:

Úspech/neúspech alebo len začiatok?

Pre väčšinu tých, ktorí sa podieľali na založení piatich zborov po roku 2016, to bola skúsenosť vernosti Kristovmu povereniu a skúsenosť s Božou milosťou. Pozitívom pre víziu bolo aj to, že aj keď si ju neprisvojili všetky zbory, nikto nebol otvorený proti. Vznikla veľká súhra vízie, ľudí a úsilia, ktorá sa neudiala v žiadnej inej denominácii (Apoštolská

cirkev bola aktívna v ponovembrových rokoch, v miléniových už veľmi málo). Tí, ktorí to prijali za svoje, osobne výrazne porástli, lebo osvojiť si kultúru evanjelia je zdravé a rozvojové. Stanovenie cieľa umožňuje lepšie sa rozhodovať kam zamerať sily, povedať správnym veciam „áno“, pozývať ďalších ku konkrétnemu dobrodružstvu viery. Skrze zdroje a kompetencie, ktoré sme získali cez túto víziu, sme mohli poslúžiť iným denomináciám.

Nárast počtu zborov za 8 rokov o 30% nie je málo. S tým však nekorešponduje celkový pokles členov, ktorý začal po roku 2016 a trend sa zmenil až v roku 2022. Ak neberieme do úvahy medzizborové presuny členov, tak príchod nových kresťanov do nových zborov nevyvážil odchody z ostatných zborov. Môžeme sa pozrieť na štatistiku a uvažovať nad tým, ako by na tom boli naše zbory a naša cirkev, keby nevzniklo tých 5 nových zborov.

Čo nám ešte dala cesta podľa tejto vízie?

Máme skúsenosti, nemusíme opakovať všetky chyby; máme služobníkov, ktorí to na vlastnej koži zažili, vedia byť empatickí a sú ochotní aj schopní pomôcť a poradiť; máme zdroje, materiály, literatúru, kontakty; máme sieť domácich vzťahov a obohacujúcich priateľstiev; máme zahraničné kontakty; máme Fond nové zbory, ktorý poskytuje účinnú podporu pri zakladaní zborov; máme pred sebou založenie prvého rómskeho zboru; fungujú stáže v nových zboroch pre tých, ktorí to chcú spoznať alebo sa pripravovať; na Update je program 23+;

letná Ponorka v nových zboroch (ponor sa do Božieho slova; ponor sa do lokálneho zboru; ponor sa do kultúry sveta) pre ochutnanie .

Potenciál do budúcnosti je v tom, že sa budú a potrebujú spájať tí, ktorým na tom stále záleží a chcú ísť ďalej. Bez ohľadu na hranice, jazyk či denomináciu. Tí, ktorí sa neboja uvoľniť schopných aj perspektívnych služobníkov; pre ktorých smútok z odchodu služobníkov nie je traumou, ale vyznaním, že pre Krista a jeho evanjelium sa radi vzdávajú dobrého napriek bolesti. Aj keď nikdy nevedia zaručiť výsledok – lebo ani nemôžu! Dávať nový život z Ducha a zakladanie zborov zo znovu-zrodených ľudí je totiž Božie dielo, v ktorom má On hlavné slovo a my sme len – v tom najlepšom prípade – Jeho verní pomocníci.

Máme Pána a Spasiteľa – ba naopak, náš Spasiteľ a Pán má nás. Má? A keď sme v Jeho misii, úspech Jeho diela je na konci zaručený. Ak chceš riskovať pre Božie zámery, tak **káž a vyučuj** (kristocentrickosť, Božia sláva, Božia misia), **modli sa a spievaj** (dôverovať Bohu, oslavovať Ho, vyznávať Jeho objektívne charakteristiky nielen osobné prežitky), **buď príkladom a mentoruj** (integritný život, vlastné zapojenie, starostlivosť o ďalších), **vytváraj štruktúry a zdroje** (tím, plán, spolupracovníci, podporovatelia, vzťahy), **opakuj** (neustále sa učiť a vracat k týmto prvkom služby).

...Lebo Tvoje, Bože Trojjediný, je kráľovstvo, i moc i sláva! ■

TO NAJLEPŠIE JE EŠTE LEN PRED NAMI

ŠTEFAN EVIN

Staršie logo Facebooku – pripomína zdeformovaný kríž. V decembri 2008 som si na tejto sociálnej sieti zriadil účet. Nebola to ešte antisociálna sieť ako teraz. O pár mesiacov som na FB sledoval takúto reťaz statusov, ktoré postupne uverejšňovala jedna čerstvo vydatá mládežníčka:

Pred 7h: hihihihih nic nerobim cely den a on (manzel) tiež nie ... sme jak take dve lemry lemrave .. :D a je to ceelkom sranda...:D

Pred 4h: Pomozte mi niekto v pocitacovej hre

Pred 1h: nejdem na mladez. musime ist do tesca na nakupy potravín...:D

A dosť nepríjemne ma prekvapovalo, čo na FB ľudia o sebe zverejšňovali. Znechutilo ma to. Prestal som na FB chodiť a zavesil som tam jednoduchý status:

To najlepšie je ešte len pred nami.

Niektorí ľudia si však myslia, že dobre už bolo. Že staré, dobré, zlaté časy ich života alebo aj cirkvi sú už za nami. My však chceme počuť, čo o tom hovorí Boh. Poďme načúvať zvesti Božieho proroka Sofoniáša o tom, čo je pred nami.

Plesaj, dcéra Siona, výskaj, Izrael! Raduj sa a jasaj celým srdcom, dcéra Jeruzalema!

Hospodin odvrátil rozsudok nad tebou, vyhnal tvojich nepriateľov. Kráľ Izraela, Hospodin, je uprostred teba, neboj sa viac zlého.

V ten deň povedia Jeruzalemu: „Neboj sa, Sion, nech nechabnú tvoje ruky!

V tvojom strede je Hospodin, tvoj Boh, hrdina, čo zachraňuje, radostne nad tebou jasá, svojou láskou ťa tíši, zvučne nad tebou plesá.“

„Pozbieram strápených, čo nemajú sviatky, veď sú z teba; jarmo a potupa je na nich.

Hľa, v tom čase sa porátam so všetkými, čo ťa utláčali, zachránim chromých a rozptýlených zhromažďím, ich hanbu zmením na chválu a dobré meno po celej zemi.

V ten čas vás privediem, vtedy vás zhromažďím, dám vám meno a chválu medzi všetkými ľuďmi na zemi a váš údel zmením pred vašimi zrakmi,“ hovorí Hospodin (Sof 3, 14 – 20)..

Čítali sme úchvatné vyvrcholenie Sofoniášovej zvesti. Sofoniáš v nádherných obrazoch vykresľuje skvelé časy, ktoré čakajú Boží ľud:

- Hospodin zrušil trest nad svojím ľudom.
- Hospodin vyhnal nepriateľov Božieho ľudu.
- Smutných, zranených a rozptýlených priviedol Hospodin do radostného spoločenstva.
- Boží ľud sa teraz môže z celej sily radovať, že prežíva pokoj.

Hospodin, kráľ je uprostred nich

Ale to najhlavnejšie je, že sám Hospodin, kráľ je uprostred nich (15b a 17). Nebeský kráľ chráni svoj ľud a stará sa o jeho absolútne bezpečie a požehnanie.

Takže koniec dobrý – všetko dobré. Je to skutočne koniec, alebo je to začiatok niečoho nového? Odpoveď nájdeme v predchádzajúcich častiach tejto knihy. Poďme do prvej kapitoly:

Slovo Hospodina, ktoré zaznelo k Sofoniášovi, synovi Kúšiho, syna Gedalju, syna Amarju, syna Chizkiju, za dní judského kráľa Joziáša, Amónovho syna. „Dočista odstránim zo zemskeho povrchu všetko,“ znie výrok Hospodina. „Zmetiem ľudí i zvieratá, zmetiem nebeské vtáctvo i morské ryby, pohoršenie s bezbožnými. Vyhľadím aj človeka na zemi,“ znie výrok Hospodina (Sof 1, 1 – 2).

Toto znie hrozne, strašne. Ale je to výrok Hospodina. A Boh nehovorí do vetra. V týchto slovách počujeme ozvenu knihy Genezis – ale naopak. Tu je to de-Genesis. To, čo bolo stvorené, bude zo zeme odstránené, vrátane človeka. Dôvod? Bezbožnosť ľudí (v3). To sú hrozne slová súdu. A musíme ich brať vážne, lebo raz to už Boh povedal aj urobil – v potope.

Obyvatelia Judska sa mohli domnievať, že sa to týka okolitých pohanských a otvorene bezbožných národov. No hneď ďalšie verše ich vyvádžajú z omylu:

„Svoju ruku vystriem proti Judsku i proti všetkým obyvateľom Jeruzalema. Vyhľadím z tohto miesta pozostatky po Baalovi a meno modlárskeho kňazov; aj tých, čo sa na strechách klaňajú nebeskému zástupu, tých, čo sa pred Hospodinom klaňajú a prisahajú, ale sa zaprisahávajú aj na Milkóma; tých, čo sa odklonili od Hospodina, čo nehľadajú Hospodina ani sa k nemu neobracajú (Sof 1, 4 – 6).

Ani Boží ľud Izrael, ani Božie mesto Jeruzalem neuctieva Boha, ale stali sa z nich modlári. Boh bol degradovaný. Vedeli o ňom, verili v neho, ale bol len jeden z mnohých. Odvrátenie od Boha a Božích štandardov sa prejavilo v spoločenskom rozklade:

Beda spurnému, poškrvnenému a násilníckemu mestu! Nepočúva hlas, napomenutie neprijíma, Hospodinovi nedôveruje, k svojmu Bohu sa nechce priblížiť. Jeho kniežatá uprostred neho sú revúciami ľuďmi, jeho sudcovia sú vlci za večera, čo nenechajú nič do rána. Jeho proroci sú namyslení podvodníci, jeho kňazi znesväcujú, čo je sväté, porušujú zákony (Sof 3, 1 – 6).

Je to fatálne zlyhanie vodcov,

ktorí mali byť príkladom zbožnosti. A je to zlyhanie spoločenstva. Preto prichádza Deň D. Deň Hospodínov. Sofoniáš ho spomína minimálne 18-krát. Je to deň Hospodinovho súdu, deň Hospodinovho trestu, deň Hospodinovho hnevu a Hospodinovej spravodlivosti. Je to prorocké varovanie najvyššieho stupňa. Sofoniáš prichádza s touto zvestou za vlády kráľa Joziáša, ktorý sa vážne pokúsil o duchovnú obnovu. Ide o obnovu vzťahu k Bohu, a preto neohlasuje len súd, ale aj milosť – volá k pokániu:

Hľadajte Hospodina, všetci pokorní zeme, vy, čo konáte podľa jeho práva. Hľadajte spravodlivosť, hľadajte pokoru, azda sa skryjete v deň Hospodinovho hnevu (Sof 2, 3).

Varovanie sa nestretlo s pozitívnou odozvou. Joziášov pokus o reformu mal krátke trvanie. Reakciou bola ľahostajnosť voči Bohu, lebo podľa nich je aj Boh ľahostajný:

V tom čase prehladám s lampami Jeruzalem a potrestám mužov, usadených vo svojej bezstarostnosti, tých, čo si v srdci hovoria: Hospodin neurobí ani dobré, ani zlé (Sof 1, 12).

Ohlasovaný Deň D prišiel o 30 rokov. Jeruzalem bol Babylončanmi zničený a ľud bol odvedený do exilu. Kráľovstvo zaniklo. Chrám nebolo. Božia sláva – Božia prítomnosť sa odsťahovala od jeho ľudu. Je to definitívny koniec?

Návraty

70 rokov po tomto hroznom dni D sa z Babylonu vracajú zvyšky Božieho ľudu. Presne ako o tom hovoril Sofoniáš. Títo návratilci si čítajú Sofoniášovo poslanstvo a smutne prikyvujú: *Všetko sa stalo tak, ako to Sofoniáš pred 100 rokmi hovoril. Prišiel na nás Boží súd. Ale asi ešte neprišiel ten totálny, globálny a univerzálny deň súdu, keďže sme prežili.* A čítajú si najmä záver Sofoniášovho poslanstva, ktoré hovorí, že Božím súdom nad Izraelom Boh ešte nepovedal posledné slovo:

Plesaj dcéra sionská, výskaj Izrael! Raduj sa a jasaj celým srdcom dcéra jeruzalemská! (Sof 3, 14)

Je tu vyhládka na takú skvelú budúcnosť, že to berie dych. Kedy sa to stane? V nový Deň Hospodinov. Takže na začiatku Sofoniáša je Deň Hospodinov dňom súdu nad celou zemou a nad každým človekom. A na konci Sofoniáša je Deň Hospodinov dňom nevídaného požehnaní. Boží eschatologický Deň D má dve stránky: Boží súd a Božiu milosť.

Hriešny charakter ľudí privoláva Boží súd. No Boží charakter prináša milosť. Deň Pánov prinesie svätú spravodlivosť pre Božích nepriateľov a radosť zo spasenia pre Jeho ľud. Bude to deň radosti a spasenia aj pre ostatné národy zeme, tiež budú slúžiť Bohu a uctievať ho. Dobrou historickou ilustráciou týchto dvoch stránok eschatologického Božieho Dňa D je vylodenie spojencov v Normandii 6. 6. 1944: Pre okupované krajiny prišlo oslobodenie; pre na-

cistov a fašistov prišla porážka a súd. Jedna udalosť mala dve rôzne stránky a dopady.

Navrátilcom z Babylonu dodávali tieto slová nádej, že Boh ich neopustil. Že pripravuje skvelú budúcnosť a bude ich kráľom. Na ruinách postavili oltár a vybudovali chrám, ale stále to ešte nebolo to, čo predpovedal Sofoniáš. Ani zďaleka. Ani na ďalší rok, ani o sto rokov. Až po 400 rokoch drží starý Simeon na rukách dieťaťko Ježiša a vie, že práve sa plní niečo z tohto sľubu: *Pane, moje oči videli tvoju spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov: svetlo na zjavenie pre pohanov a slávu pre svoj ľud Izrael.* Simeon drží v rukách Ježiša – Božieho kráľa.

Najlepšie je pred nami

A neskôr to zvestuje Ján Krstiteľ, keď uvádza verejne na scénu Ježiša: *Tento vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. V ruke má vejačku, aby vyčistil humno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky. Plevy však spáli v neuhasiteľnom ohni.* Je to pripomenutie Dňa D a jeho dvoch stránok: Požehnanie a spravodlivý súd.

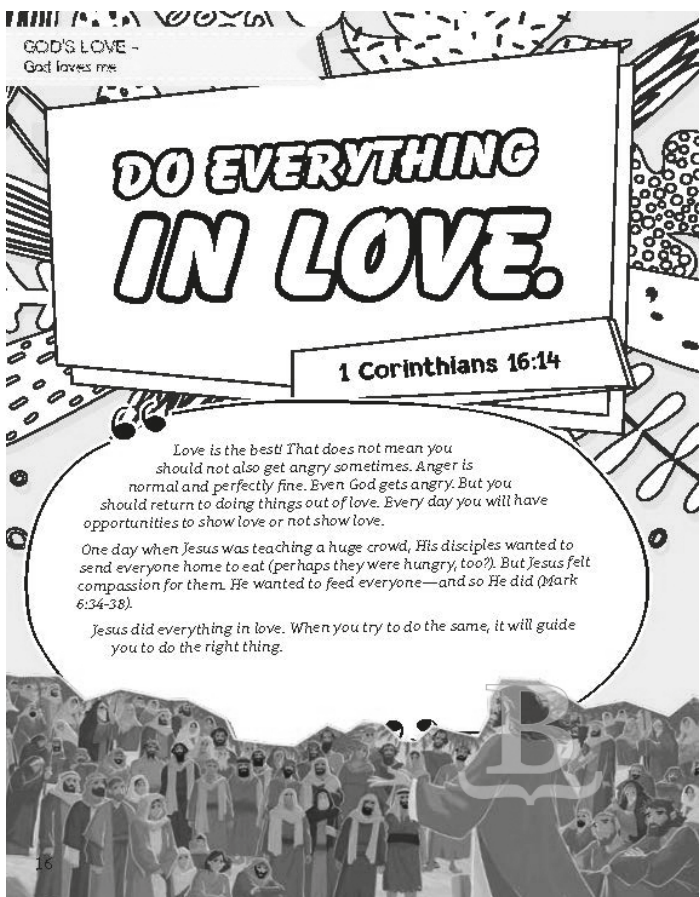
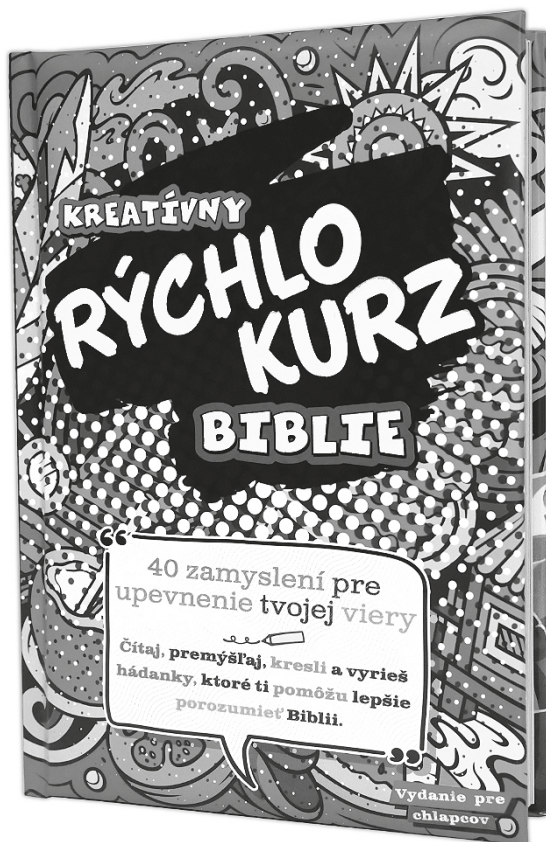
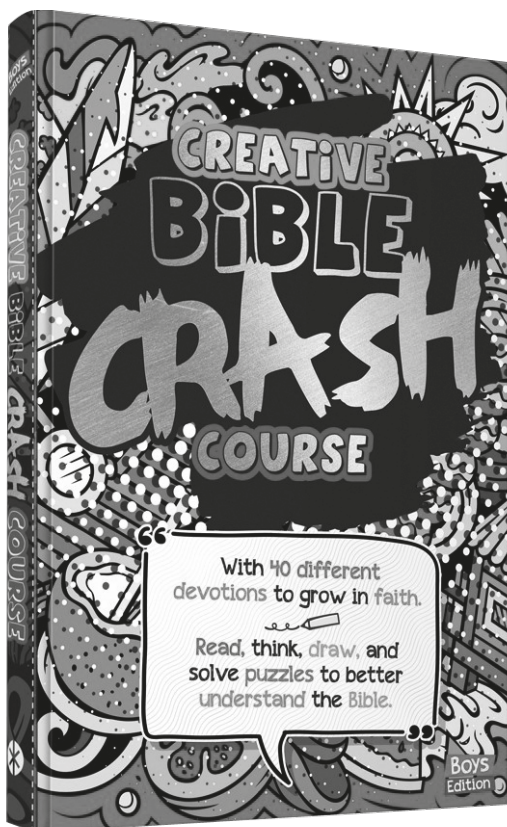
Dejiny sa dali znova do pohybu. Boží Deň D sa priblížil. Ježiš sám vyzýva: *Robte pokánie a verte evanjéliu, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.* Kráľ a jeho kráľovstvo je za dverami. Na Kvetnú nedeľu boli zástupy presvedčené, že Ježiš, Boží kráľ, obsadí Jeruzalem a stane sa to, čo predpovedal Sofoniáš: *Kráľ Izraela, Hospodin, je uprostred teba... v tvom strede je Hospodin, tvoj Boh, hrdina, čo zachraňuje.* Preto toľko radosti a nadšenia v celom meste.

Lenže ani to ešte nebol ten deň D. Aby Boh mohol dať milosť hriešnikom, za ich hriechy musel zaplatiť ich kráľ. Ježiš zomrel, aby Boh odpustil tým, ktorí do jeho obeti vložili svoju nádej na život. Na Golgote je v Ježišovej smrti stelesnený Boží deň D: Súd nad hriešnikmi aj milosť pre hriešnikov. Vzkriesený Ježiš je od Letníc s nami skrze svojho Ducha. Je to posun v prítomnosti Božieho kráľa medzi nami, ale ešte stále to nie je ten eschatologický deň D.

Pri Veľkom dni Pána – pri Jeho návrate, o ktorom hovorí aj Sofoniáš, budú definitívne odstránení všetci Boží nepriatelia; budú znovustvorené nebesia a zem; Boh bude navždy prebývať uprostred svojho ľudu, už nebude vzdialený a oni ho uvidia takého aký je. To je význam nádherného záveru Sofoniášovho poslanstva. Je to realita, ktorú očakávame, na ktorú sa môžeme tešiť. Tí, ktorí sú vykúpení Ježišom, v Deň Pána zažijú obnovu rajskeho spoločenstva s Bohom. Pútnici dôjdu domov do radostného odpočinku. O ich bezpečie sa bude starať sám Hospodin. Jeho ľud bude zahrnutý požehnaním. Dokonalosť spojenia Boha a jeho ľudu bude taká nádherná, že nielen Boží ľud sa bude radosť z Hospodina, ale Hospodin bude jasať a plesať nad svojím ľudom. Ten, ktorý plakal nad nekajúcimi (ne)veriacimi mestami, ten sa bude tešiť zo svojho vykúpeného ľudu.

To najlepšie je ešte len pred nami. ■

Čítaj, premýšľaj, kresli a vyrieš hádanky, ktoré ti pomôžu lepšie porozumieť Biblii.

Biblia je úžasná kniha. Môžeme cez ňu spoznávať Boží charakter a svet, ktorý Boh stvoril.

Kreatívny rýchlokurz Biblie ti prostredníctvom štyridsiatich zamyslení pomôže s pochopením Biblie, Boha, seba a poslania, ktoré Boh pre teba má.

Pri čítaní zamyslení Kreatívneho rýchlokurzu Biblie sa naučíš rásť v kľúčových oblastiach života a porozumieť tomu, ako ťa vidí Boh. Nie je to úžasné?

Každé zamyslenie pozostáva z biblického verša, krátkeho textu vysvetľujúceho biblické pravdy a z aktivít, v ktorých môžeš aplikovať to, čo si sa naučil.

Prajeme ti, aby ťa táto knižka naučila milovať Boha, ľudí, ktorých stretávaš, a tiež seba.

Máš v sebe zakódovanú schopnosť tvoriť. Prečo? Pretože je to dar od Boha.

Kreatívny rýchlokurz Biblie aj v angličtine.
Slovenská biblická spoločnosť
(www.eschop.biblia.sk)

ZLOMENINA AKO PRÍLEŽITOSŤ

EVA BECHNÁ, CB Žilina

Veľakrát som sa presvedčila, že aj nepríjemné alebo ťažké veci dokáže Pán Boh obrátiť na radosť a požehnanie. Vlastne neexistuje situácia v živote, z ktorej by sme nemohli niečo dobré vyťažiť. Ale moja posledná skúsenosť bola mimoriadna. Preto mi nedá, aby som sa s ňou nepodelila.

V januári toho roku som sa s deťmi vybrala korčuľovať na zimný štadión. Trocha som podcenila, že už mám svoj vek a aspoň desať rokov som na korčuľoch nestála. Žiaľ, táto neistota skončila zlomenou rukou v zápästí. A zlomenina to bola taká nešikovná, že mi na urgente hrozili operáciu.

Bolo mi nanič. Ešte nikdy som nemala nič zlomené, nikdy som nepodstúpila operáciu. Po doktoroch chodím celkovo málo, a tak som si nevedela predstaviť, čo ma čaká. Ale podľa rôznych informácií a skúseností svojich známych a blízkych, len to najhoršie.

Ruku som si zlomila v sobotu. V nedeľu ráno som najskôr vôbec neplánovala ísť na bohoslužby. Všetko ma bolelo, ťažko sa mi obliekalo, bude lepšie, ak zostanem doma. Lenže nedeľné „zhromká“ sú pre mňa vždy obrovskou vzpruhou, dobitím bateriek, a tak zostať doma sama a dumieť nad ťažkým osudom, bola zlá predstava. Nakoniec som zmenila názor a aj keď s ťažkosťami, dajako som sa do zhromaždenia dostala. To, čo nasledovalo, ma dostalo.

V čase pred a po zhromaždení sa mi prihovárali takmer všetci prítomní. Lutovali ma, povzbudzovali, sľubovali modlitby a skrátka reagovali s tým najväčším záujmom a účasťou, takže som zrazu necítila ani smútok, ani zúfalstvo, ale obrovský pokoj a radosť. Dokonca aj malé deti všetkých výškových kategórií sa zapojili.

V pondelok ráno som sa ocitla v ambulancii chirurgie, kde mali posúdiť či pôjdem na operáciu. Išla som tam už s úplne iným nastavením. V sobotu som sa pýtala Pána Boha: Prečo? A mala som na mysli skôr „zlomeninu ako trest“. Ale v pondelok ráno som to vnímala ako PRÍLEŽITOSŤ. Príležitosť pre mňa a príležitosť pre ľudí okolo mňa.

V chirurgickej ambulancii zaujal doktora názov môjho zamestnávateľa: Cirkev bratská. Najskôr bolo hlboké ticho a potom prišli otázky: „Vy ste farrarka? Čo je to za cirkev? V čom sa odlišujete od katolíkov?“ S týmto sa stretávam často. Mala by som teda vedieť v pár vetách vysloviť to najdôležitejšie. Nemala som nič pripravené, ale najlepšie, ako sa

dá, som vyslovila fakt, že viera pre mňa nie je iba tradícia. Spolu s doktorom boli v ordinácii ešte tri sestry. Jedna z nich mi merala tlak, ostatné mali iné povinnosti, ktoré okamžite prerušili a počúvali, o čom sa s doktorom rozprávame. Ten týždeň začínali Ekumenické modlitby za jednotu kresťanov. V Žiline jednotlivé cirkvi veľmi dobre spolupracujú. Pozvala som teda doktora a sestry, či sa nechcú prísť pozrieť. Nasledujúci deň budú bohoslužby práve u nás a tam najlepšie uvidia, čo sme zač.

Pán doktor na modlitby síce neprišiel, zato ja hej. Ten týždeň som absolvovala takmer všetky. Bolo to ako droga. Spievať chvály, modliť sa, počuť svedectvá nielen že odvádzalo moju myseľ iným smerom, ale jednoducho dávalo istotu, že napriek všetkému má Boh všetko po kontrole. Bratia a sestry v rámci celej ekumeny boli ku mne rovnako láskaví ako moji domáci. Znovu hlboká účasť, povzbudenie, prísľub modlitieb. Jeden brat zo susednej cirkvi dokonca dobehol ku mne domov a doniesol mi špeciálny kolagénový nápoj, aby sa mi ruka rýchlejšie zahojila. Okrem toho mi široké spektrum ľudí naprieč rôznymi cirkvami telefonovalo domov a podobne mi venovali láskavé slová a povzbudenie. Taká prijatá a milovaná som sa už dlho necítila. Keď sa definitívne rozhodlo, že operácia je nevyhnutná, mala som istotu, že sa nemusím báť. Veď sa za mňa modlí toľko dobrých ľudí.

Ešte aj ráno pred operáciou v nemocnici mi nabiehali SMSky: „Evka, neboj sa, sme s tebou! Modlíme sa!“ „Mohli by ste konečne položiť ten mobil, aby vám mohla kapať infúzia!“ hnevala sa sestra, lebo som sa snažila na SMS odpovedať. A keď som na malú chvíľu podľahla strachu, ležiac na operačnej sále, znovu som si pripomenula, komu patríam a koľké modlitby sa nesú teraz do neba.

Dnes už mám sadru preč z ruky, ruka sa krásne zahojila a na rehabilitácii sa čudujú, akú mám dobrú hybnosť. Môj pohár nebol do polovičky prázdny, naopak pretiekol toľkým požehnaním. Samozrejme, nemusel. Mohlo byť horšie. Čo mám prijímať z Božej ruky iba dobré a ťažké nechať iným? Ne-

viem, ako by som uniesla, ak by nastali komplikácie. Ale o tom teraz nechcem špekulovať. U Boha nie je žiadne „keby“.

Personál nemocnice bol skvelý a láskavý. Mojm dvom spolupacientkam som mohla v rámci možností poslúžiť, pretože ony mali zlomené nohy a nevedeli vôbec vstať. Hoci neumelo, skúsila som aj im povedať čosi o Božej moci, ktorá ma sprevádza a ktorej dôverujem. Veď v okamihu slabosti sú ľudia ochotní počúvať a rozmýšľať.

Je to pre mňa silná skúsenosť do budúcnosti.

1. Znovu som sa presvedčila, že s Pánom Bohom sa ničoho nemusím báť. Každá udalosť v živote, hoci môže byť nepríjemná a ťažká, môže byť príležitosťou niečo sa naučiť, viacej spoznať Pána Boha a predovšetkým poslúžiť iným. Vždy záleží od uhla pohľadu.

2. Človek nemusí byť výrečný misionár na to, aby druhým svedčil. Stačí pár viet. Verím, že si to Pán Boh použije.

3. Hoci je to pre niekoho ťažké, je skvelé všetky naše obavy, túžby a žiadosti prednášať pred Pána Boha a prednášať ich aj nášmu spoločenstvu. Poprosiť o modlitby. Môžete sa hanbiť, mať pocit, že každý má starostí dosť. Môžete si myslieť, že budú ľudia klebetiť. A možno aj hej. Ale skôr sú to myšlienky od zlého, ktorý nechce, aby bol Boh oslávený. Keď žiadate druhých o pomoc a o modlitby, dávate aj im príležitosť sústrediť sa na Boha. Ak túto príležitosť nevyužijú, alebo ju zneužijú, je to ich vlastná škoda.

4. Spoločenstvo Božieho ľudu je veľkou silou a Božím nástrojom. Zvlášť ak sa zjednotí a spoločne sa modlí, spoločne pomáha, spoločne povzbudzuje. Plače s plačúcimi a raduje sa s radujúcimi. O tom je predsa cirkev.

Koľko skvelých výstupov z jednej drobnej udalosti. A určite by som ich našla ešte viac. No nie je život s Bohom úžasný? ■

RADA CIRKVI BRATSKEJ VYDALA ZAUJÍMAVÚ PUBLIKÁCIU

Štefan Evin

Stopy Cirkvi bratskej na Slovensku

Cirkev bratská na Slovensku v 20. storočí

Stručná chronológia a faktografia
doplnená o aktualitu z 21. storočia

Autorom je bývalý predseda Rady, Štefan Evin, ktorý ju zostavil z historických a archívnych dokumentov a svedectiev pamätníkov. V publikácii predstavuje príbeh vzniku a etablovania Cirkvi bratskej na Slovensku a dopady spoločenských a politických zmien na cirkev a zbory (vznik Československa, 2. svetová vojna, komunistický prevrat a represie, zmena mena cirkvi, chápadlá Štb v cirkvi, rozpad Československa...). Súčasťou práce sú viaceré tabuľkové prehľady: Zoznam členov Predsedníctva a Rady Cirkvi bratskej; pôsobenie kazateľov na zboroch; dátumy otvorenia modlitebni. Nachádzajú sa v nej tiež údaje o vzniku a rozvoji rôznych celocirkevných aktivít (spevokoly, školy, Betánie...) a významných podujatí.

Dôležitým impulzom pre túto prácu bola storočnica od vzniku prvého zboru Cirkvi bratskej na Slovensku – v Prešove. Zadokumentovanie významných stôp, ktoré zanechali ľudia, zbory aj celá cirkev je užitočné aj preto, že naša pamäť nie je veľmi spoľahlivá a rýchlo ubúdajú aj pamätníci.

Publikáciu – vzorku – dostali všetky zbory na tohtoročnej Konferencii v Žiline. Ďalšie kusy je možné objednať v Kancelárii Rady Cirkvi bratskej

e-mailom: riaditel@cb.sk

telefonicky: 0903 747 678

MILUŠKINA DÔVERA

Pripravili: IVETA a ROMAN TOPOLČANYOVCI

Miluška má sedem rokov. Keď sa ráno zobudí, nepovie mamičke – dobré ráno, ani sa neumeje pri bozku a pohladení na svoju staršiu sestričku. Nevstane z postielky, nedokáže ísť na záchod, iba leží a často plače. Nič iné totiž nevie.

Narodila sa s vážnym postihnutím. Nemôže používať ruky ani nohy, nevie rozprávať, potrebuje kyslíkovú liečbu a potravu prijíma iba pomocou sondy do žalúdka. Vyžaduje neustálu opateru.

Ale má veľké šťastie, lebo žije v milujúcej rodine, ktorá aj napriek ťažkostiam drží pohromade. Pri Miluške sa striedajú najmä mamička s ocom, no pomáhajú aj starí rodičia a sestra Lyduška. Členov rodiny pravidelne odbreňuje opatrovatelka alebo Miluškinie liečebné pobyty. Nájdu sa tiež ochotní ľudia, ktorí pomáhajú finančne, lebo práve zohnať peniažky býva najväčším problémom.

Sú však jedinečné chvíle, kedy Miluške žiaria oči. Reaguje totiž na svoje meno. Keď niekto pristúpi bližšie, osloví Milušku a venuje jej láskyplný pohľad, vtedy sa stáva šťastnou. Má dar, ktorý mnohým z nás chýba. Je to láska – dôvera. Vo svojom vnútri sa zmierila s tým, aká je a práve z jej úbohosti žiari spomínaná dôvera.

Miluška vlastne ľudí okolo seba povzbudzuje. Privádza ich do nového sveta. Nie je to svet súťaženia a dravosti, ale pevné puto lásky, porozumenia a nežnosti.

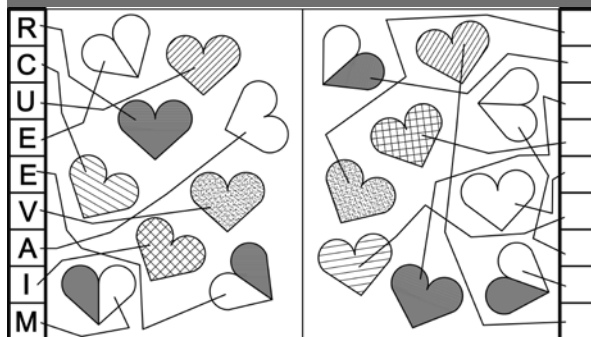
Na zamyslenie

Nepáči sa ti nové tričko? Prekážajú ti tvoje nepoddajné vlasy? Hnevá ťa pomalý internet? Chcel by si nový mobil? Nebaví ťa škola? Hádaš sa so súrodencami pre hlúposť?... Spomeň si na také deti, ako je Miluška. Majú oproti zdravým rovesníkom veľmi obmedzené možnosti. Ale naopak svojou oddanosťou, úprimným pohľadom, či úsmevom, dokážu povzbudiť a obdarit ostatných nad očakávanie.

Ak poznáš vo svojom okolí niekoho s podobným osudom, napíš nám o tom. Nikdy sa neposmievaj, ani sa nepohoršuj. Radšej v jednoduchšej modlitbe poďakuj za takého človeka, lebo aj on je darom od Boha, a popros o silu a požehnanie pre takúto rodinu.

Srdiečka.

Srdiečka ti pomôžu správne poukladať písmenká v prvej tajničke.

Pomôž mojej neviere!

Život s chorým alebo inak výnimočným dieťaťom však vôbec nie je jednoduchý. Možno dokonca povedať, že svetlých chvíľ býva oveľa menej než tých ťažkých. No i napriek tomu sa aj v takýchto situáciách oplatí odhaliť a prijať zmysel života. Dôveruj Bohu v dobrom i zlom a spoľahni sa, že Jeho moc je väčšia ako akékoľvek prekážky.

Keď prišli k ostatným učeníkom, videli, že sa okolo nich zhŕkol veľký zástup a že zákonníci sa s nimi hádajú. Len čo ho videli, celý zástup užasol. Bežali mu naproti, aby ho pozdravili. Ježiš sa ich pýtal: „Prečo sa s nimi hádajte?“ Jeden zo zástupu mu odpovedal: „Učiteľ, priviedol som ti svojho syna, posadnutého duchom nemoty. Keď ho pochytí, lomcuje ním, ústa sa mu spenia, škripe zubami a ustrnie. Už som požiadal tvojich učeníkov, aby z neho vyhnali zlého ducha, ale nevládali.“ Ježiš im odpovedal: „Ach, neveriace pokolenie! Dokedy ešte budem s vami? Dokedy vás budem znášať?! Privedte chlapca ku mne!“ Privedli ho teda k nemu. Keď duch uvidel Ježiša, hneď chlapcom zalomcoval. Chlapec sa zrútil na zem, zvíjal sa a z úst sa mu valila pena. Ježiš sa pýtal jeho otca: „Od kedy sa mu to stáva?“ On odpovedal: „Od detstva. A veľa ráz hodil chlapca do ohňa i do vody, aby ho zmárnil. Ak môžeš niečo urobiť, zlutuj sa nad nami a pomôž nám!“ Ježiš mu odpovedal: „Ak môžeš?! Pre toho, kto verí, je všetko možné.“ Chlapcov otec hneď zvolal: „Verím, pomôž mojej neviere!“ Ježiš si všimol, že sa zbíha zástup. Pohrozil nečistému duchu slovami: „Duch nemoty a hluchoty, prikazujem ti: Vyjdí z neho a nikdy viac sa doňho nevracaj!“ Duch vykrikoval, silne chlapcom zalomcoval a vyšiel. Chlapec vyzeral ako mŕtvy, takže si mnohí mysleli, že zomrel. Ale Ježiš ho chytil za ruku, zdvihol ho a chlapec vstal. Keď Ježiš vošiel do domu a boli sami, učeníci sa ho pýtali: „Prečo sme ho nemohli vyhnáť my?“ Povedal im: „Tento druh nemožno vyhnáť ničím, iba modlitbou.“ (Mk 9, 14 - 29, ekumenický preklad.)

Dnes si hovoríme aj o chlapcovi, ktorý mal v sebe nečistého ducha. Od detstva nemohol rozprávať, nepočul, chradol a veľmi trpel a spolu s ním aj jeho rodina. Nemal vládu sám nad sebou. Neraz ho ten nečistý duch hodil do ohňa alebo aj do vody, aby ho zahubil. Bola to mimoriadne vážna situácia. A iste už všetkým dochádzali sily a trpezlivosť.

Nešťastný otec hľadal pomoc u viacerých. Napokon oslovil Ježiša. Porozprával mu o svojom synovi a takmer bez nádeje Ho prosil:

- Pane, ak môžeš, pomôž nám a zlutuj sa nad nami!

Ježiš mu povedal:

- Ak môžeš? Veriacemu je všetko možné!

Otec dieťaťa hneď zvolal:

- Verím! Pomôž mojej neviere!

Je to paradoxný výrok nešťastného otca, ktorý sa zmieta medzi vierou a nevierou. Vyznáva, že verí; ale jeho viera je zároveň taká krehká, že hneď nato prosí Ježiša, aby pomohol prelomiť jeho neveru. Balansuje na hrane a hocikedy sa môže vrhnúť do náručia Božej záchrany, ale rovnako aj do priepasti beznádeje, ak Boh nesplní svoje prislúbenie.

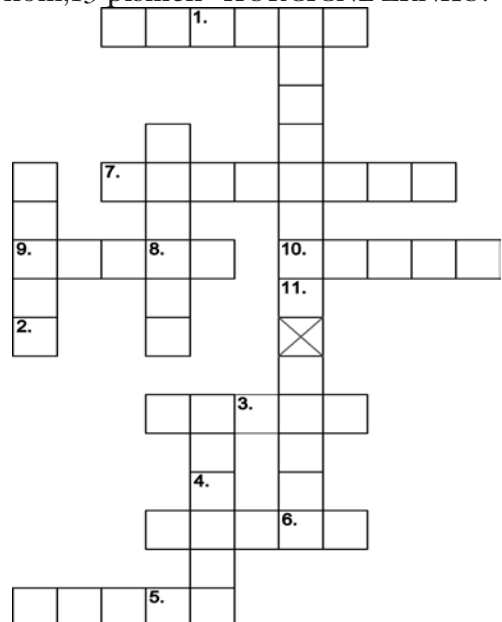
Ježiš sa teda ujíma činu. Rozkazuje zlému duchu, ten mocne chlapcom zalomcuje - a chlapec ostáva ležať ako mŕtvy. Hrozná chvíľa pre otca: Čo sa to vlastne stalo? Ježiš vyhral, či prehral? Zlý duch odišiel alebo nie? Je jeho syn nažive? Výzva predovšetkým pre jeho nalomenú vieru - chlapec vyzerať ako mŕtvy, všetko sa zdá byť skončené, a jedine viera drží nádej nažive. A vyplatí sa: Ježiš chytá chlapca za ruku a on sa vracia otcovi živý a zdravý. Ale tá chvíľka sa nedá zabudnúť. Chvíľka, keď sa zdá, že Boh zlyhal vo svojich prislúbeniach, všetko sa zrúti a ostáva nám iba holá viera.

Na zamyslenie

Bol som niekedy v situácii, keď sa zdalo, že Boh prehral? Dačo prislúbil a nedodrжал to? Ako som sa cítil? Dokážem aj v takýchto chvíľach dôverovať, že Boh to má stále v rukách a stále môže zvíťaziť? Čo robím vo chvíľach, ktoré sú radostné a mimo krízy, aby som svoju vieru posilňoval?

Doplňovačka. Okienka s číslami od 1 do 11 tvoria druhú tajničku. Doplň slová:

5 písmen - JEŽIŠ, VIERA, opak nenávisti, POMOC, opak smrti, NÁDEJ, 6 písmen - ODVAHA, ISTOTA, POKORA, 8 písmen - rozhovor s Bohom, 13 písmen - HORČIČNÉ ZRNKO.

SLNKO NA TVÁRI

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

Nedávno sme na skupinke hovorili o tom, že Mojžišovi žiarila tvár, keď prišiel z vrchu, na ktorom sa stretával s Bohom. Bol nasiaknutý Božou prítomnosťou a bolo to na ňom vidieť.

Mali by nám žiarit tváre, priatelia, keď trávime čas s Bohom. A keď potom ideme do nášho bežného stereotypu, do starostí, ktoré denne riešime, k ľuďom, ktorých stretávame, malo by byť vidieť na našich postojoch, slovách a skutkoch, že sa stretávame so svätým, milujúcim, so živým Bohom. Malo by to byť vidieť na tom, ako reagujeme na ľudí, ktorí myslia inak ako my, alebo sú nepríjemní... Naše tváre by mali odrážať Jeho prítomnosť v našom živote. Juj, ale niekedy sme takí úpätí, sterilní a neemocionálni! Máme potrebu zakryť svoje nedostatky všelijakými všeobecnými pózami a duchovnými frázami, len aby sme nerobili zle svedectvo nášmu Bohu, len aby si o nás zle nemysleli, aby sme sa nepomýlili... Lebo vlastne sami neveríme tej žiare Duchu, ktorá je v nás. Nuž, ale takto sme pre ľudí okolo nás absolútne nečitateľní. A my dlhujeme svetu

autentickosť. Dlhujeme mu odraz Boha. Svedectvo živej viery.

Možno sme popravde dávno s Bohom neboli a nemá z nás čo žiarit. V skutočnosti odrážame únavu, zranenia, vyčerpanosť... A mám tiež dojem, že nám chýba vášeň. Také to nadšenie, prvá láska ... Ako pri hre, keď máte pocit, že ide o všetko a vkladáte všetko. Zápal pre rast Božieho kráľovstva, nadšenie a radosť zo služby, keď veci nerobíš preto, že musíš, alebo preto, že sa to má, ale pre Neho. Lebo ti to dáva zmysel a robí ti to neskutočnú radosť! Práve vtedy ti žiari tvár.

Nech nám žiaria tváre, moji milí! Trávme čo najviac času v Božej blízkosti, aby sme nasiakli Jeho prítomnosť do seba, a niesli Jeho odraz do tohto sveta!

Nič zlorečené viac nebude. Trón Boží a Baránkov bude v ňom a Jeho služobníci Mu budú slúžiť, budú Mu hladiť na tvár a Jeho meno bude na ich čelách (Zj 22, 3 - 4) ■

VEREJNOPRÁVNE SLOVENSKO

„Ako jeden z autorov prvých konceptov nových zákonov po novembri '89 o rozhlase a televízii na Slovensku i v bývalom Československu som zažil, aký to bol neľahký zápas s politikou i nevedomosťou, kým sa podarilo prijať zákony, ktoré aspoň akotak deklarovali Slovenský rozhlas a televíziu ako verejnoprávne inštitúcie.“ Spomína M. Berko, porevolučný námestník riaditeľa vtedy ešte Československého rozhlasu na Slovensku. Môžem len potvrdiť tieto slová. Ako člen rozhlasového výboru Verejnosti proti násiliu a vedúci revolučného vysielania *Slovo má verejnosť* som tieto snahy rozhlasákov spomenul niekedy začiatkom roku 1990 na sedení Koordinačného centra VPN a J. Budaj ma sfúkol pod čiernu zem, že my (rozumej rozhlas) sme štátna inštitúcia, tak čo vymýšľame nejaké verejnoprávne odštátneenie... Ospravedlňuje ho len to, že nevedel, o čom hovorím. Žiaľ, väčšina slovenských politikov je na tom dnes približne tam, kde bol Budaj pred 35 rokmi.

Základy verejnoprávnej rozhlasu a televízie sa vtedy podarilo položiť a inštitúcie odštátniť.

A odvtedy, aspoň čiastočne, vždy plnili svoju verejnoprávnu funkciu. Okrem spravodajstva. To nebolo verejnoprávne nikdy, možno okrem dvoch-troch rokov po revolúcii.

Snaha o ovládnutie spravodajstva v 90-tych rokoch bola celkom pochopiteľná – súkromné elektronické médiá boli len v plienkach, sociálne siete neexistovali, a tak boli rozhlas a televízia ústami politickej moci. Kto ich ovládal, riadil informácie. Ani jedna politická garnitúra za 30 rokov existencie verejnoprávnych médií sa nestarala o skutočnú verejnoprávnu vysielania,

BOHUSLAV PIÁTKO
(šéfredaktor)

„Verejnoprávna inštitúcia je termín, ktorý sa používa na označenie organizácií alebo inštitúcií, ktoré sú zriadené štátom alebo verejnou mocou. Verejnoprávne inštitúcie majú povinnosť slúžiť verejnosti a zabezpečovať informácie, vzdelávanie a kultúru. Ich existencia je dôležitá pre demokratickú spoločnosť a transparentnosť. Napríklad – verejnoprávnu inštitúciu na Slovensku je Slovenský rozhlas a Slovenská televízia (RTVS), ktoré slúžia ako národné, nezávislé, informačné, kultúrne a vzdelávacie inštitúcie v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania.“
(O verejnoprávnej verejnoprávnych médií)

hoci sa tým oháňali. Vždy išlo len o ovládnutie spravodajstva, a to výmenou vedenia. Začalo sa to približne v roku 1992 no otvorene to spustili Mečiarovci za pamätnej „noci dlhých nožov“ v 94. roku. A s plnými ústami verejnoprávnej v tom pokračovali Dzurindovci, po nich Ficovci, Radičovci a zase Ficovci, po nich Matovičovci a dnes opäť Ficovci v drese SNS. Tým posledným to uláhal Sulík a spol. keď vlni, zrušením koncesionárskych poplatkov, úplne vydali (ekonomicky) rozhlas a televíziu (RTVS) do rúk štátu. Akoby vo svojej naivite nevedeli, že kto dáva peniaze, má verejnoprávnu... Lebo bez peňazí verejnoprávnej niet.

Počas ostatného polroka, čo sa bojuje o RTVS som však nepočul ani v jednej z nespočetných besied preukázateľnú štatistiku a argumenty o neplnení verejnoprávnej funkcie RTVS. Zato o nevyváženosti spravodajstva počul od rána do večera. Ale ani to nie sú žiadne konkrétne argumenty. Žiaľ – ani zo strany opozície nezaznel ani jeden relevantný argument v prospech objektívnosti spravodajstva. Buď nevedia o čo ide, alebo vedia, že o verejnoprávnu tu nejde. Vedia, že keď sa náhodou v budúcnosti dostanú k moci, spravia to isté. A tak sú diskusie z obidvoch strán len vajataním o ničom. Ide len o jedno – mať spravodajstvo pod palcom a prideliť trafiku svojmu nominantovi, ktorý to má zabezpečiť.

V tomto prípade sa však treba báť iného – tejto koalícii nekoluje v žilách demokratická krv. A tak je veľmi pravdepodobné, že zverejnoprávnia spravodajstvo SRTV jeho úplným zjednotarením... a to nebolo ani za Mečiara. ■

KRÍŽOVKA

„Ten, kto dlho uvažuje, kým spraví krok, prestojí celý život...“
(Čínske príslovie)

Autor: Peter Kailing	Česká predložka	A podobne (skr.)	Takmer	Mužské meno	TAJNIČKA	POMÔCKY Erato, Ipa? Kroki	Mihnutie	Polské mesto	Lahké športové plavidlo
Tyran, despota					•	Lahodný nápoj			
Čalúnená časť nábytku					•	Hyroizo- lačná lepenka			
	Park kultúry a oddychu	Drž! Oboživelník			•	Lieč Utrácaj, míňaj			
Letecký akrobat. obrat					•		Popevok Chem. zn. irídia		
Pohreb. hostina				Trup Zachráň	•				
Dobre, angl. (skr.)			Sľied', stopuj Chem. zn. stroncía		•			Ženské meno	Mäkka stupnica
	Kurie oko	Hudobný prejav Zápisky rukou			•		999, rím. Omotala		
Margo					•	Od Trieska			
Toho roku (skr.)			Sníl Velký had		•				
Tenisový úder				Obtoč	•			Zn. megatony	Autonómna oblasť
Akým spôsobom				Prilba	•				
Výrobca áut (kórej.)				Múza ľúbostného básnictva	•				

Tajnička krížovky z RELAXU Dialóg č. 4/2024

Nehľadajte Ježiša v ďalekých krajinách – nie je tam. Je celkom blízko VÁS. JE S VAMI. (Matka Tereza)

Vyriešenú tajničku krížovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:

svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 5. 6. 2024. Nezapudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Správne odpovede z tohto čísla uverejníme v Dialógu 6-7/2024.

Stranu pripravil Peter Kailing

100 rokov cirkvi bratskej v Bratislave

7. – 9. 6. 2024 a 14. – 15. 9. 2024

Cukrová 4

7. – 9. júna 2024

piatok – Noc kostolov

10:00 – 22:00 otvorený kostol

18:00 premiéra

hudobno-básnického diela Ester

19:00 – 19:30 kaviareň

19:30 panelová diskusia

o zmysle cirkvi v súčasnom svete

21:00 kaviareň

sobota

10:00 – 20:00 otvorený kostol

14:00 – 17:00 kaviareň

17:00 Poklady v nás, okolo nás a nad nami

koncert detského speváckeho

zboru Kvapôčky

18:30 kaviareň

nedeľa

10:00 slávnostné bohoslužby

14. – 15. septembra 2024

sobota

17:00 100 rokov zboru v našich spomienkach

19:00 bohoslužba odpustenia

nedeľa

10:00 slávnostné bohoslužby

spoločný obed

www.cbba.sk

facebook.com/cbcukrovaba